

การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครุมีอาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยย่นเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2" เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยนเรศวร

(ดร.พงษ์เอก สุขใส)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิติมา วรรณศรี)

หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2559

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.พงษ์เอก สุขใส อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มช้อย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดร.สามารถ กมขุนทด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจและแก้ไข เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า และได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้แก่การสร้างและปรับปรุง เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าให้สมบูรณ์ และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามเหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ อันพึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

ต่อตระกูล ทองมูล

ชื่อเรื่อง	การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ต่อตระกูล ทองมูล
ที่ปรึกษา	ดร. พงษ์เอก สุขใส
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558
คำสำคัญ	คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ครูในสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่า ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (scheffe's method)

ผลการศึกษาค้นคว้า 1) พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ ความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

Title THE STUDY OF PROFESSIONAL TEACHER QUALITIES OF GOVERNMENT TEACHERS IN KAMPHAENGPHEP PRIMARY EDUCATIONAL AREA OFFICE 2

Author Tortrakool Thongmool

Advisor Phong-ek Suksai, Ph.D.

Academic paper Independent study M. Ed. in Educational Administration, Naresuan University, 2016

Keywords Qualities of a professional teacher, Teacher in basic education schools

ABSTRACT

The purpose of this study were 1) to study professional qualities of teachers in Kamphaengphet Primary Educational Service Area Office 2 2) to examine professional qualities of teachers in Kamphaengphet Primary Educational Service Area Office 2 in different groups classified by academic degrees and position levels. The sample consisted of 325 government teachers teaching in the basic education schools in Kamphaengphet Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year 2015. The instrument used in this study was the questionnaire survey with checklists and rating scales. The data were analyzed through the application of percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test and scheffe's method.

The results of the study revealed that 1) the overall of professional qualities of teachers in Kamphaengphet Primary Educational Service Area Office was at high level. The highest quality was a passion for teaching. The second rank was self development. The lowest rank was English communication 2) the different academic degrees contributed significantly differences in being a professional teacher at .05 level whereas the different position levels delivered the same qualities in being a professional teacher.

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
	สมมติฐานเพื่อการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	แนวคิดเกี่ยวกับครู	7
	แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	55
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถาม	56
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	57
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	65
5 บทสรุป	87
สรุปผลการวิจัย	88
อภิปรายผลการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	106
ประวัติผู้วิจัย	120

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	41
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งข้าราชการครู	51
3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็น ครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม 5 ด้าน	57
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็น ครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู	588
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะ ความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้	59
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็น ครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม.....	61
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็น ครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง	62
9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็น ครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

10	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	65
11	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	66
12	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	68
13	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	70
14	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	71
15	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	72
16	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านจำแนกตามตำแหน่ง.....	73
17	แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู จำแนกตามตำแหน่ง.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

-
- 18 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอพะนง
เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง 78
- 19 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูใน
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอพะนง
เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม
จำแนกตามตำแหน่ง 81
- 20 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอพะนง
เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามตำแหน่ง 83
- 21 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอพะนง
เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามตำแหน่ง 85

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานเกี่ยวกับการศึกษาว่า “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่นได้ผลแน่นอนและรวดเร็ว” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคนให้สมบูรณ์ ทั้งองค์ความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมและชุมชนให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้โอกาสเรียนรู้แก่ทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ให้ทุกคนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ได้สูงสุด เต็มศักยภาพของตนเอง

ครูนับว่าเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน อบรม ชัดถেলাและให้คำแนะนำ มีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับผู้เรียน การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครูจึงส่งผลโดยตรงต่อการเรียนของผู้เรียน สังคมจึงคาดหวังว่าครูจะเป็นผู้มีความพร้อมทั้งความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน คุณสมบัติของครูจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายคุณภาพของผู้เรียนได้โดยตรง ครูมีความสามารถเป็นเพียงเป็นผู้บอกความรู้ ย่อมจะไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ แต่หากครูมีความสามารถสูงย่อมมีอำนาจในการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติย่อมนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง หรือที่เรียกกันว่า ครูมืออาชีพ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน

นอกจากนี้ ชาญวิทย์ แสงสว่าง และคณะ (2547) ได้กล่าวว่า การที่ครูจะมีความมั่นคงและยอมรับนับถือจากสังคม ครูต้องมีความรู้ความสามารถ การที่ครูจะมีความสามารถได้ก็ต้องได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องและต้องตรงกับความต้องการซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี จันทราชัย (2551) ความเป็นครูมืออาชีพ คือ คุณลักษณะของครูที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ สามารถจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การวิชาชีพกำหนด ได้รับการยกย่องและยอมรับโดยทั่วไปในวงวิชาชีพครู สามารถพัฒนางานด้านวิชาการและผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนมีความประพฤติที่ดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยพิจารณาจากสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนในทุกระดับ ได้มอบหมายนโยบายการจัดการศึกษาให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ว่าด้วยการส่งเสริมและยกสถานะของครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในระบบการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงในสังคม เป็นบุคลากรที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม มีความภาคภูมิใจและทักษะในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตลอดจนมีฐานะและคุณภาพชีวิตที่ดีสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2 จึงได้จัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4 ปี (2555, น. 23 - 26) ขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความสามารถของครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาสถานภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2 พบจุดอ่อน ของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ คุณวุฒิที่ไม่ตรงกับการจัดการเรียนการสอน และไม่สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งแต่ “ผลสัมฤทธิ์” ทางการเรียนได้ รวมไปถึงการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพ มีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของผู้เรียน ที่จะเติบโตขึ้นเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในอนาคต

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. ผลจากการวิจัยจะได้ข้อมูลสารสนเทศเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการดำเนินงานพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 1,733 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (สุทธนู ศรีไสย์, 2551) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน ได้จำนวนทั้งสิ้น 325 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบ่งเป็น

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

1.1 วุฒิการศึกษา

1.1.1 ปริญญาตรี

1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ตำแหน่ง

1.2.1 ครูผู้ช่วย

1.2.2 ครู

1.2.3 ครูมีวิทยฐานะ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของข้าราชการครู ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

2.4 ด้านการพัฒนาตนเอง

2.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คุณลักษณะของครูมืออาชีพ** หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูในสถานศึกษาซึ่งสะท้อนถึง การมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรักความเมตตาต่อนักเรียน มีความศรัทธาในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในด้านการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการและพัฒนานำเทคนิคการสอน นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีมาใช้ถ่ายทอดให้แก่ นักเรียน ครูต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพ มีการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง และครูต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้ โดยมีคุณลักษณะของครูมืออาชีพสามารถแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม 4) ด้านการพัฒนาตนเอง 5) ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรม การปฏิบัติตนของครูที่มี ความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความเป็นกัลยาณมิตร ความเมตตาต่อนักเรียน ครูต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มุ่งมั่นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน รวมถึงมีความรู้ด้านหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การจัดการแหล่งเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูสามารถใช้เทคนิคการสอนรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา สามารถสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ สนับสนุนเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยการสังเกตการสอนและการนิเทศภายใน

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีความสามารถในการศึกษาวิจัย และพัฒนานวัตกรรม สื่อ ICT เพื่อใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้อง และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน มีทักษะการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศโดยการค้นคว้าจากสื่ออย่างหลากหลาย

1.4 ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีการน้อมนำหลักธรรมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีคุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมพื้นฐาน มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีเงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และครูมีคุณลักษณะที่ใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรม การปฏิบัติตนของครูที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและภาษาอังกฤษที่ใช้ในสาขาที่ตนเองรับผิดชอบได้ สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ มีทัศนคติที่ดี กล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมกับเจ้าของภาษาได้

2. ครู หมายถึง ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของข้าราชการครู จำแนกเป็น 2 ระดับ มีดังนี้

3.1 ปริญญาตรี หมายถึง ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี

3.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท หรือ ระดับปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครู จำแนกเป็น 3 ตำแหน่ง มีดังนี้

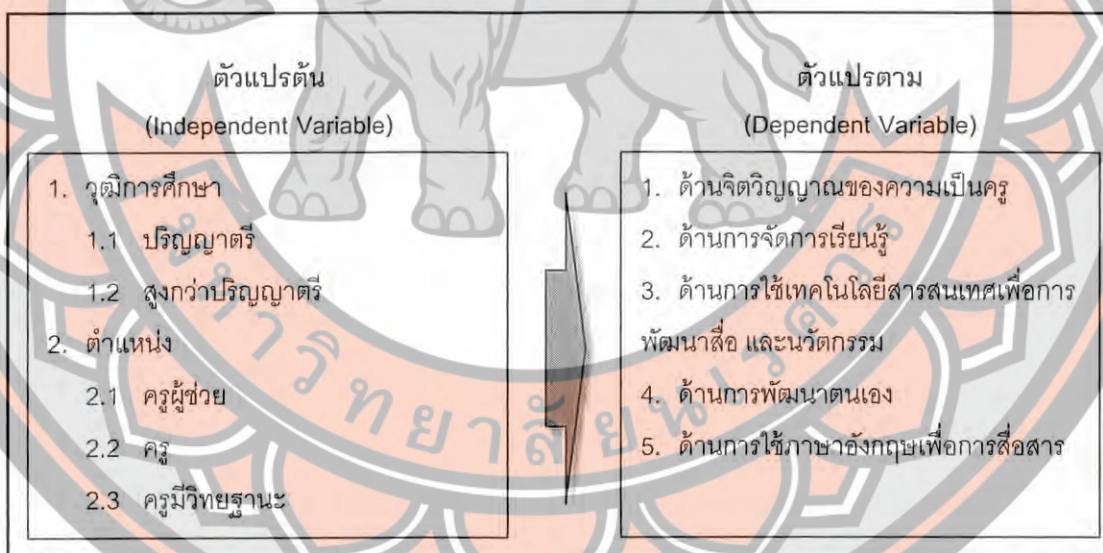
4.1 ตำแหน่งครูผู้ช่วย หมายถึง ตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งในระดับแรก

4.2 ตำแหน่งครู หมายถึง ครู ค.ศ.1 หรือ ข้าราชการครูที่ยังไม่ขอมีวิทยฐานะ

4.3 ตำแหน่งครูมีวิทยฐานะ หมายถึง ข้าราชการครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ (ค.ศ.2), ครูชำนาญการพิเศษ (ค. ศ. 3), ครูเชี่ยวชาญ (ค. ศ. 4), และครูเชี่ยวชาญพิเศษ (ค. ศ. 5)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานเพื่อการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพแตกต่างกัน
2. ครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับครู
 - 1.1 ความหมายของครู
 - 1.2 ความสำคัญของครู
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของครู
 - 1.4 มาตรฐานวิชาชีพครู
 - 1.5 คุณลักษณะของครูดี
2. แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ
 - 2.1 ความหมายของครูมืออาชีพ
 - 2.2 คุณลักษณะของครูมืออาชีพ
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับครู

ความหมายของครู

ความหมายคำว่า ครู ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 อธิบายว่า คำว่า “ครู” นั้น มาจากรากศัพท์ในภาษาบาลีว่า “คุรุ - คุรุ” หรือจากภาษาสันสกฤตว่า “คุรุ” ในความหมายที่เป็นคำนามแปลว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์หรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์” ส่วนในความหมายที่เป็นคำวิเศษณ์ในภาษาบาลี แปลว่า หนัก สูง ส่วนในภาษาสันสกฤต แปลว่า ใหญ่ หรือหนัก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, น.170)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กรมสามัญศึกษา (2542) “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2546) ครู” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

พระธรรมโกศาจารย์หรือพุทธทาสภิกขุ พระพุทธทาสภิกขุ (2529, น. 92) ได้อธิบายความหมายของ “ครู” ไว้ว่า ในสมัยโบราณ คำว่า “ครู” เป็นคำที่สูงมาก “ครูเป็นผู้เปิดประตูทางวิญญาณ” และนำวิญญาณไปสู่คุณธรรมชั้นสูง เป็นเรื่องทางจิตใจโดยเฉพาะ ครูเป็นผู้ควรเคารพหรือมีความหนักที่เป็นเนื้ออยู่เหนือศิระ เป็นเจ้าเหนืออยู่เหนือศิระคนทุกคน จากความหมายนี้จึงพอสรุปได้ว่า คำว่าครูนั้น คือ “ผู้เปิดประตูทางวิญญาณของศิษย์เพื่อนำศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง” คำว่า “วิญญาณ” ในที่นี้หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดนั่นเอง

ความหมายของครูจาก Dictionary of Education ของกูด (Good, 1973, p. 586) ได้ให้ความหมายของครูไว้หลายนัยด้วยกันดังนี้

ครู คือ บุคคลที่ทางราชการจ้างไว้เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรืออำนวยการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาในสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน

ครู คือ บุคคลที่มีประสบการณ์หรือมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษ หรือมีทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่สามารถช่วยทำให้บุคคลอื่น ๆ เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาก้าวหน้าได้

ครู คือ บุคคลที่สำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันฝึกหัดครู และการฝึกอบรมนั้นได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ โดยการมอบประกาศนียบัตรทางการสอนให้แก่บุคคลนั้น

ครู คือ บุคคลที่สั่งสอนอบรมคนอื่น ๆ

จากความหมายของคำว่าครูที่กล่าวมาพอจะสรุปความได้ว่า ครู หมายถึง ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูเป็นบุคคลที่ผ่านการศึกษามาแล้วเรียนจนมีความรู้ความชำนาญ ทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและอบรมเพื่อให้ศิษย์เกิดความเจริญงอกงามอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของครู

ทุกคนเกิดมาต้องมีครูและทุกคนเกิดมาต้องเป็นครู ด้วยเหตุนี้ทุกคนจึงไม่สามารถที่จะปฏิเสธถึงความสำคัญของครูได้ ทั้งนี้เพราะความเป็นครูนั้นย่อมเป็นได้ทั้งบุคคลที่มีได้ประกอบวิชาชีพครูและบุคคลที่ประกอบวิชาชีพครูโดยตรงอย่างไรก็ดีถ้าพิจารณาเฉพาะงานอาชีพด้วยกันแล้ว อาชีพทุกอาชีพย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมด้วยกันทั้งสิ้น ยากที่จะกล่าวอ้างว่าอาชีพใดมีความสำคัญกว่ากันแต่ถ้าเรามาพิจารณาเฉพาะวิชาชีพครูให้ลึกซึ้งและกว้างขวางแล้วจะเห็นว่าผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูเป็นงานอาชีพนั่น ต้องรับภาระหน้าที่ต่อสังคมและชาติบ้านเมือง

อย่างใหญ่หลวง หากผู้เป็นครูปฏิบัติภาระที่ตนเองต้องรับผิดชอบบกพร่อง ผลกระทบก็จะตกไปถึงความเสื่อมของสังคมและชาติบ้านเมือง ดังเช่น พระราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2523 มากล่าวในที่นี้ ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งว่า“หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ความคิดและจิตใจแก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นผลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์บัณฑิตอนาคตของชาติบ้านเมือง”

พระราโชวาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า“อาชีพครูถือว่าสำคัญยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้นจะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้านจึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้”

และทรงมีพระราชดำรัสความตอนหนึ่งในงานวันครูโลกประจำปี 2547 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 ณ หอประชุมคุรุสภา ว่า “ความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ ทั่วโลก แต่การที่จะทำให้เป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพดังกล่าวสำเร็จไปได้ย่อมต้องอาศัย “ครู” เป็นปัจจัยสำคัญ แม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษาไม่ใช่เพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญ คือ การฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึ่งพาตนเองและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ซึ่งส่วนนี้ต้องใช้คนสอนเท่านั้น ยิ่งเทคโนโลยีก้าวหน้าเพียงใดก็ยิ่งต้องการครูที่มีความสามารถมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถบ่มนิสัยคนในยุคใหม่ได้”

1. ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเยาวชน

ยนต์ ชุมจิต (2550, น. 65 - 66) ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเยาวชน ได้แก่

1. การให้ความรู้ในวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเล่าเรียนหรือการประกอบ

อาชีพ

2. การให้ความรู้สึก หมายถึง การพยายามทำให้เยาวชนมีความสำนึกว่าอะไรดี อะไรไม่ดี สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร รู้คุณรู้โทษ รู้ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ เหล่านี้เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ครูต้องพยายามกระทำควบคู่กับการใช้วิชาความรู้ทั่วไป

3. การให้ความคิด หมายถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จักคิดเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ รู้จักประเมินการกระทำและเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

บทบาทของครูต่อการพัฒนาเยาวชนถือว่าเป็นงานที่สำคัญมาก ครูจะทำหน้าที่ในฐานะเป็นวิศวกรสังคมได้สมบูรณ์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการพัฒนาเยาวชน กล่าวคือ ถ้าครูสร้างคนไปในรูปแบบใด สังคมก็จะเป็นนั้นเพราะคนคือผู้สร้างสังคมอีกทอดหนึ่ง ดังที่ ท่านพุทธทาสภิกขุได้กล่าวไว้ว่า เยาวชนนั้นคือผู้สร้างโลกในอนาคตเดี๋ยวนี้เป็นเยาวชนอยู่ ศึกษาอยู่ เสร็จก็จะบันดาลโลกอนาคตให้เป็นอย่างไร ถ้าเยาวชนดีถูกต้องก็จะบันดาลให้โลกน่าอยู่ ให้มีแต่สันติสุข ฉะนั้นเยาวชนมีความสำคัญในข้อที่ว่า โลกในอนาคตนั้นมันขึ้นอยู่กับเยาวชน ในปัจจุบัน

2. ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาสังคม

ยนต์ ชุมจิต (2550, น. 66-67) ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเยาวชนดังได้กล่าวแล้ว ครูยังมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาสังคมอีกด้วย การพัฒนาสังคมของครูสามารถกระทำได้หลายวิธีดังเช่น

1. การให้การศึกษาคือความรู้แก่ประชาชนทั่วไป อาจจัดขึ้นในรูปแบบของการฝึกอบรมระยะสั้น หรือการให้การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบโรงเรียนก็ได้ นอกจากนี้ครูยังสามารถให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยผ่านทางนักเรียนไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นได้ด้วย

2. เป็นผู้นำหรือริเริ่ม โดยการกระตุ้นเร่งเร้าให้ประชาชนตื่นตัวในเรื่องอาชีพ การปรับปรุงความเป็นอยู่ในสังคมและวัฒนธรรม โดยการที่ครูกระทำตนให้เป็นแบบอย่างหรือทำให้ดูจนบังเกิดผลดี แล้วให้นักเรียนนำวิชาการนั้น ๆ ไปเผยแพร่แก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป

3. เป็นผู้ปรับปรุงส่งเสริม โดยครูใช้ความรู้ความสามารถที่มีเฉพาะตัวไปช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในงานที่ทำอยู่ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชน เนื่องจากครูอาจารย์ในแต่ละสถาบันการศึกษามีจำนวนหลายคน แต่ละคนก็มีความรู้ความสามารถและความถนัดแตกต่างกันออกไปจึงเป็นโอกาสของครูที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือในการทำงานหรือการทำมาหากินของประชาชน การปรับปรุงชีวิต

ความเป็นอยู่ การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม และการแก้ปัญหาต่าง ๆ

5. เป็นผู้สร้างความตื่นตัว โดยการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างสัมพันธภาพอันดีกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้มีความตื่นตัวการประกอบสัมมาอาชีพ การปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

6. เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและประสานงาน โดยครูเป็นผู้ช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นเพื่อการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และส่วนกลาง ทั้งนี้เพราะครูมีความรู้และประสบการณ์มากกว่าชาวบ้าน

3. ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาการเมืองการปกครอง

ยนต์ ชุมจิต (2550, น. 67-68) ความสำคัญของครูต่อการเมืองการปกครองประเทศ ต้องมีความสอดคล้องกัน การศึกษาช่วยพัฒนาการเมืองการปกครอง ในเวลาเดียวกัน การเมืองการปกครองก็ต้องช่วยพัฒนาการศึกษา ดังนั้นครูจึงต้องมีบทบาทสำคัญในงานด้านนี้ด้วย เพราะครูต้องเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องและส่งเสริมระบบการเมืองการปกครอง ในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยพัฒนาการเมืองการปกครองให้มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า เมื่อเป็นเช่นนี้ครูจึงต้องพยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ซึ่งมีวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ ดังเช่น

1. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องระบบการเมืองการปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ฝึกหัดให้เยาวชนในสถานศึกษานำรูปแบบการปกครองประเทศมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมบางอย่างในสถานศึกษา เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน/นักศึกษา การคัดเลือกผู้นำกลุ่ม และการให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของโรงเรียน เป็นต้น

3. ครูเป็นตัวแทนของรัฐในการเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิใช้เสียงในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในระดับต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เป็นต้น

4. สร้างค่านิยมในระบบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการทำงานในระบบพรรคการเมืองหรือระบบกลุ่ม

5. แนะนำประชาชนในท้องถิ่นมิให้เห็นแก่อามิสสินจ้างรางวัล หรือการซื้อสิทธิ์ของเสียงในการเลือกตั้งตัวแทนต่าง ๆ

4. ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

ยนต์ ชุมจิต (2550, น. 68-69) ความสำคัญของครูต่อชาติบ้านเมืองในการพัฒนาเศรษฐกิจได้หลายวิธีโดยผ่านทางกระบวนการทางการศึกษาโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. สอนนักเรียนที่ตัวครูเองรับผิดชอบอยู่ให้เต็มเวลา เต็มหลักสูตร เต็มความสามารถ และเต็มคุณความดีต่าง ๆ ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ตามจุดหมายของหลักสูตร เมื่อนักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ความสูญเปล่าทางการศึกษาก็ไม่เกิดขึ้น หรือหากจะมีบ้างก็เพียงเล็กน้อย การกระทำของครูโดยวิธีการนี้ถือได้ว่าเป็นการช่วยชาติในด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง

2. ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ใช้เวลาว่างในการทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มพูนรายได้หรือช่วยเหลือครอบครัวเป็นต้น ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้กระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียน

3. ส่งเสริมกิจกรรมด้านสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยทั้งครูนักเรียนร่วมมือกันจัดตั้งและดำเนินการให้เกิดผลดี

4. ส่งเสริมการออมทรัพย์ของครูและนักเรียน เพื่อสร้างนิสัยในการประหยัด อดออม หากคนส่วนใหญ่ของประเทศมีนิสัยประหยัดและอดออม เศรษฐกิจของครอบครัวก็จะดี ซึ่งจะส่งผลไปถึงเศรษฐกิจของชาติไปด้วย

5. ให้คำปรึกษาแนะนำกระตุ้นเร่งเร้าหรือริเริ่มงานอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น

6. ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมพัฒนาชุมชน เพื่อจัดฝึกอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

7. ให้ความรู้และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ รู้จักหลักโภชนาการที่ถูกต้อง การรักษาความสะอาด การวางแผนครอบครัว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัวและของชาติบ้านเมือง

8. ส่งเสริมการผลิตและการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามวิธีการนี้ ครูอาจารย์ สามารถกระทำได้โดยการค้นคว้าวิจัยตามสายงานของแต่ละคนที่ได้ศึกษาค้นคว้าผลงานใหม่ ๆ เช่น การคิดค้นผลิตเครื่องมือการเกษตรที่ทันสมัย การบังคับผลไม้ให้ออกผลนอกฤดูกาล การปลูกแตงโมโดยไม่ให้มีเมล็ด และการผสมเทียมสัตว์บางชนิด เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของครู

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูไว้ดังนี้
กรมสามัญศึกษา (2546)

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบ อาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและ ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่องจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
มาตรา 24 ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

หมวด 7 ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 53 ให้มีองค์การวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตาม มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาศึกษาครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของ รัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

2. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูไว้ดังนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2546)

หมวด 1 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนที่ 5 การประกอบวิชาชีพควบคุม

มาตรา 43 ให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุมตามพระราชบัญญัติการกำหนดวิชาชีพควบคุมอื่นให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพควบคุม โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เข้ามาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาเป็นครั้งคราวในฐานะวิทยากรพิเศษทางการศึกษา
 2. ผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนแต่ในบางครั้งต้องทำหน้าที่สอนด้วย
 3. นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมหรือผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษหรือฝึกอบรม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด
 4. ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย
 5. ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในศูนย์การเรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือสถานี่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์สถานสงเคราะห์และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด
 6. คณาจารย์ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน
 7. ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา
 8. บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด
- มาตรา 49 ให้มีข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน
3. มาตรฐานการปฏิบัติตน

การกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา ทั้งนี้ต้องจัดให้มีการประเมินระดับคุณภาพของผู้รับใบอนุญาตอย่างต่อเนื่องเพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถ และความชำนาญการ ตามระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

มาตรา 50 มาตรฐานการปฏิบัติตน ให้กำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
5. จรรยาบรรณต่อสังคม

การกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา

จากข้อมูลทีกล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของครู เป็นกิจที่ครูต้องกระทำให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ทั้งในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตน ซึ่งต้องเป็นไปโดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย และด้วยสำนึกในความถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐานวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2546) มาตรา 49 กำหนดให้ข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการ คุรุสภาได้ประกาศเป็นข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ความเป็นครู
 - 1.2 ปรัชญาการศึกษา

1.3 ภาษาและวัฒนธรรม

1.4 จิตวิทยาสำหรับครู

1.5 หลักสูตร

1.6 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1.9 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

1.10 การประกันคุณภาพการศึกษา

1.11 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

2. มาตรฐานประกอบวิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

มาตรฐานการปฏิบัติตน ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติตนตาม ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ดังนี้

จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณี และวัฒนธรรม

ไทย

1.3 ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ตามเป้าหมาย

ที่กำหนด

1.4 ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่าง

สม่ำเสมอ

1.5 ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม

2.2 ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

2.3 ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

2.4 ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติหน้าที่

2.5 ขัดขวางการพัฒนาองค์กรจนเกิดผลเสียหาย

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและ ละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ

- 1.2 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
- 1.3 ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
- 1.4 อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ
- 1.5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย และแบบแผนของทางราชการ
- 1.6 เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
- 1.7 ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร
- 1.8 เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์
2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - 2.1 ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ
 - 2.2 ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตราจารย์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ
 - 2.3 ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
 - 2.4 ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือ แบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
 - 2.5 คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
 - 2.6 ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
 - 2.7 ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์ความรู้วิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค

1.2 สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

1.3 ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

1.4 ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

1.5 ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง

1.6 เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม

2.2 ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการ จนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ

2.3 ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ

2.4 เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการ เป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

2.5 จุงใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ

2.6 ชักชวน ใช้อ้าง วานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติด หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข

2.7 เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

1.2 มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2.2 ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ ให้อายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น

2.3 สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย

2.4 เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2.5 วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

2.2 ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม

2.3 ไม่ประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

2.4 ปฏิบัติตนเป็นปฏิบัติต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

คุณลักษณะของครูดี

1. คุณลักษณะของครูที่ดีตามพระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัสแก่ครูอาวุโสประจำปี 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2523 มีความตอนหนึ่งว่า "ครูที่แท้นั้นต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี ต้องขยันหมั่นเพียรและอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัยสำรวมระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มตัวปลื้มใจจากความสะอาดสบายและความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจมั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องมีเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้นทั้งในด้านวิชาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล"

2. คุณลักษณะของครูที่ดีตามพระราชโอวาท

พระราชโอวาทของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งได้พระราชทานแก่บัณฑิตใหม่ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู (ต่อมาได้รับการสถาปนาเป็นสถาบันราชภัฏและมหาวิทยาลัยราชภัฏตามลำดับ) ณ อาคารใหม่สวนอัมพร เมื่อวันที่ 4 - 11 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ดังความว่า "คุณสมบัติที่สำคัญสำหรับครูผู้ปรารถนาจะทำงานให้ได้ดี มีความเจริญก้าวหน้า มีเกียรติยศชื่อเสียง และมีฐานะอันมั่นคงถาวร

คุณสมบัติสำคัญประการแรก คือ ความสามารถในการแสดงความรู้จริงของตนให้ผู้อื่นทราบได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความฉลาด ความสามารถเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการฝึกฝนเริ่มต้นด้วยการฝึกคิดให้เป็นระเบียบและขั้นตอน เมื่อพิจารณาเรื่องใดก็พยายามจับประเด็นของเรื่องได้อย่างถูกต้อง พยายามหาเหตุผลที่เกี่ยวข้องถึงกันให้แน่ชัดและครบถ้วน ประการสำคัญที่สุดเมื่อแสดงความคิดเห็น จะต้องรู้จักใช้ถ้อยคำที่จะสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง และรวบรัดชัดเจน ตรงตามเป้าหมาย การฝึกดังกล่าวนี้จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอให้จนติดเป็นนิสัย จึงจะช่วยให้สำเร็จผลในการทำความเข้าใจกับผู้อื่นเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติข้อที่สอง คือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หมายถึงการทำตัวดี สามารถเข้ากับทุกเพศ ทุกวัย ทุกชั้นภูมิ ได้อย่างแนบเนียน คุณสมบัติเช่นนี้เกิดได้ก็ด้วยการฝึกอบรมอย่างจริงจัง ทั้งทางกายและทางใจ ประการสำคัญคือ ต้องหัดทำใจให้กว้าง เป็นกลางเที่ยงตรง ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความไม่เพ่งโทษ ไม่ประมาทหมิ่นผู้อื่น อ่อนน้อมต่ออุมิบุคคล สุภาพเป็นมิตรต่อคนเสมอกัน และเมตตาเอ็นดูต่อผู้น้อย ไม่สร้าง ปมด้อยให้แก่ตนเอง รักษากายว่าใจให้สงบ

หนักแน่น ไม่ลุแก่อิสระและอคติ ไม่เห็นความสำคัญของตนเองไปยิ่งกว่าคนอื่น สรุปแล้วก็นับว่าเป็นการฝึกฝนที่ลำบากอยู่ไม่น้อย แต่ทว่าถ้าแต่ละคนพยายามฝึก พยายามทำให้เกิดขึ้นได้แล้ว จึงอำนวยความสะดวกให้ได้อย่างคาดไม่ถึง เพราะจะทำให้ได้รับความนิยมเชื่อถือไว้วางใจ และได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุกฝ่ายอย่างดีโดยพร้อมรับ ทั้งในหน้าที่การงานและกิจส่วนตัวทุก ๆ อย่าง

คุณสมบัติข้อที่สาม คือ ความมีค่านิยมสูง ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด สามารถเลือกสรรสิ่งที่ดี ที่งาม ที่เป็นคุณประโยชน์มาเป็นที่นิยม ยึดเหนี่ยวและเป็นแบบอย่างในการประพฤติตน คุณสมบัตินี้จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติฝึกฝนขึ้นให้พร้อมอีกข้อหนึ่ง เพราะนอกจากเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้เกิดไปสู่ความเสื่อมเสียทั้งปวงแล้ว ยังสามารถประดับประดาและส่งเสริมให้บุคคลเจริญรุ่งเรืองอยู่ในความดีได้อย่างมั่นคงด้วย

คุณสมบัติข้อที่สี่ คือ ความมีวิจรรณญาณ หมายถึง ความมีวิจรรณญาณอันท่องแท้ชัดในสรรพกิจการงาน และในการกระทำคำพูดทุกอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นของตนเอง คุณสมบัตินี้จะเกิดขึ้นมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกรอบความคิดทางจิตใจเป็นสำคัญ คือแต่ละคนจะต้องพยายามควบคุมใจให้เป็นปกติหนักแน่นอยู่เสมอ ไม่ให้หวั่นไหว ไม่ให้สะดุ้งสะเทือน เพราะอารมณ์ ที่ชอบที่ชังและอคติต่าง ๆ จนเกินเหตุ จะทำ จะพูด จะคิดเรื่องใดก็มุ่งหมายแต่ในสาระอันเป็นจุดประสงค์และประโยชน์อันควรมุ่งหมายของสิ่งนั้น เป็นสำคัญ ไม่คิดฟุ้งซ่านสับสนไปกับสิ่งอื่น ที่มีสาระด้วย เมื่อสามารถฝึกใจให้เข้ากับระเบียบมั่นคงได้ดังนี้แล้ว ความคิดอันกระจ่างแจ่มใสหรือวิจรรณญาณก็จะเกิดขึ้น ช่วยให้สามารถพิจารณาวินิจฉัยเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้โดยถูกต้องเที่ยงตรงไม่ว่าจะทำจะพูดจะคิดสิ่งใดเรื่องใดก็จะสำเร็จผลสมบูรณ์ตามความประสงค์ช่วยให้ประสบความสุขความสำเร็จในชีวิตได้เป็นแน่นอน

สิ่งสำคัญสำหรับครูอีกสิ่งหนึ่ง คือ วินัยหรือระเบียบข้อบังคับ เป็นข้อสำคัญสำหรับทุกคนโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในฐานะหน้าที่ที่จะต้องปกครองบังคับบัญชาคนอื่น ๆ และจะต้องทำตัวให้เป็นแบบฉบับที่ดีแก่ผู้อยู่ในปกครอง วินัยคือระเบียบปฏิบัติที่ดีที่จะนำบุคคลให้ก้าวหน้าไปถึงความดีงามความเจริญ ดังนั้น เราจะต้องถือวินัยเพื่อเสริมสร้างคุณภาพในตัวเองให้สมบูรณ์ขึ้นและเสริมสร้างความพร้อมในการทำงาน ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของคณะของเราให้บริบูรณ์ขึ้นเช่นกัน ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เราจะต้องระวังตั้งใจมิให้ถือวินัยอย่างผิด ๆ เช่น ถือไว้เพื่อใช้เป็นเครื่องหลอกตัวเองว่าเป็นผู้เลอเลิศ แล้วคอยเพ่งโทษผู้อื่น เบียดเบียนข่มเหงผู้อื่นโดยใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือ เพราะการถือวินัยไม่ทำให้เกิดประโยชน์อันใดเลย มีแต่จะก่อให้เกิดความเกลียดชังและแตกแยก”

3. คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักคำสอนในพุทธศาสนา

ยนต์ ชุ่มจิต (2550, น. 128) คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักคำสอนในพุทธศาสนา ก็คือ คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักคำสอนของสมเด็จพระสัมมาพุทธเจ้านั่นเอง ความจริงหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาทุกหมวดหมู่ ครูอาจารย์หรือบุคคลทั่วไปสามารถยึดถือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ทั้งตนเองและผู้อื่นได้ตลอดชีวิต อย่างไรก็ตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับครูที่สุดและถือว่าเป็น “คุณธรรมพื้นฐานของความเป็นครู” หรือ “คุณลักษณะที่ดีของครู” หลักธรรมหมวดนี้ คือ กัลยาณมิตรธรรม” ซึ่งมีอยู่ 7 ประการ ดังนี้

1. ปิโย – น่ารัก หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องเป็นผู้ที่น่ายกย่อง ศิษย์ได้พบเห็นแล้วรู้สึกทำให้อยากเข้าไปปรึกษาไตร่ ทาม สบายใจเมื่อได้พบปะพูดคุยกับครูอาจารย์ผู้นั้น การกระทำตนให้เป็นที่น่ายกย่องของศิษย์นั้นมิใช่การที่ครูไม่ยอมว่ากล่าวตักเตือนเด็กเมื่อศิษย์ทำในสิ่งที่ผิดพลาด ตรงกันข้ามจะต้องกระทำหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์ตลอดเวลา นั่นคือ หากศิษย์คนใดกระทำไม่ถูกต้อง ครูต้องคอยชี้แนะห้ามปรามมิให้ศิษย์กระทำสิ่งนั้น ๆ

2. ครู – นำเคารพ หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นต้องเป็นผู้ที่ประพฤติตนเหมาะสมแก่ฐานะของความเป็นครู กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งพฤติกรรมทางกายและว่าใจ จิตใจสงบ เยือกเย็น มีเหตุผล ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ เป็นคนเสมอต้นเสมอปลายทุก ๆ กรณี มีบุคลิกลักษณะประดุจดังผู้ทรงศีล ทำให้เป็นที่น่ายกย่องศรัทธาเลื่อมใสของศิษย์

3. ภาวนียะ – น่ายกย่องหรือน่ายกย่องใจ หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องกระทำตนให้เป็นที่น่ายกย่องหรือน่ายกย่องของศิษย์และบุคคลทั่วไป มีความรู้และความสามารถภูมิปัญญาที่อย่างแท้จริง มีคุณธรรมความดีควรแก่การกราบไหว้บูชาของศิษย์เสมอ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะบังเกิดมีในตัวครูได้ ผู้ที่เป็นครูจะต้องหมั่นฝึกอบรมตนให้เจริญงอกงาม ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์ เปิดใจรับความรู้ใหม่ ๆ ไม่กระทำตนย่ออยู่กับที่ เป็นครูเวลาทำการสอน เป็นนักเรียนเมื่อมีเวลาว่าง เป็นนักสากลนิยม ถือศาสนาเป็นหลักใจไม่เป็นคนมีมิจฉาทิฎฐิ เชื้อกฏแห่งกรรม เป็นผู้รักษากายด้วยศีล ควบคุมจิตด้วยสมาธิและควบคุมความเห็นด้วยปัญญา หากครูคนใดมีคุณลักษณะดังกล่าว ย่อมเป็นที่น่ายกย่องเมื่อศิษย์ได้พบเห็น หรือเป็นที่น่ายกย่องของศิษย์และบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ผู้เป็นครูจะต้องพยายามพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในด้านอื่น ๆ ให้เจริญก้าวหน้า ไม่ปล่อยชีวิตให้ซอมซ่อ นำหนุ่แก่ผู้พบเห็น

4. วัตตา – มีระเบียบแบบแผน หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องกระทำตนให้เป็นบุคคลที่เคารพระเบียบกฎเกณฑ์ มีระเบียบแบบแผน ขณะเดียวกันก็คอยอบรมตักเตือนให้ศิษย์เป็นผู้ที่มีระเบียบแบบแผน ว่ากล่าวตักเตือนในสิ่งที่ควรกระทำเป็นที่ปรึกษาที่ดีของศิษย์

5. วจนักขโม - อุดหนุนต่อถ้อยคำ หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อถ้อยคำพูดของศิษย์ที่มากระทบต่อความรู้สึก เพราะบางครั้งคำพูดของศิษย์ที่กล่าวออกมานั้นอาจจะทำให้ครูรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจ ครูก็ต้องอดทนและพร้อมที่จะรับฟังข้อซักถามและให้คำปรึกษา แนะนำ ไม่เบียด ไม่ฉุนเฉียว

6. คัมภีร์ญจะ กถัง กัตตา - แดงเรื่องได้อย่างลึกล้ำ หมายความว่า บุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องมีความสามารถในการสอน มีความสามารถในการใช้คำพูดอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ให้ศิษย์ฟังได้อย่างแจ่มแจ้ง การที่ครูคนใดกระทำการดังกล่าวสิ่งแรกที่ครูต้องมีในตัวครูก็คือ ความรอบรู้ในเรื่องที่จะพูด เมื่อมีความรอบรู้หรือรู้เรื่องนั้น ๆ อย่างดีแล้ว ก็ต้องพยายามหาวิธีการที่สามารถทำให้ศิษย์เข้าใจได้ง่าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าสามารถทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ทำเรื่องซับซ้อนให้เป็นเรื่องธรรมดา

7. ใน จัฎฐาเน นิโยชเย - ไม่ชักนำศิษย์ไปในทางที่เสื่อม หมายความว่าบุคคลที่เป็นครูนั้นจะต้องไม่ชักนำศิษย์ไปในทางที่ต่ำทรามใด ๆ สิ่งที่เป็นความเสื่อมโทรมทางจิตใจ จะไม่ชักนำศิษย์ไปในทางนั้น ในขณะที่เดียวกัน ผู้ที่เป็นครูจะต้องไม่ประพฤติเสื่อมโทรมทั้งหลายทั้งปวงให้ศิษย์นั้นเห็น ครูจะต้องหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขทั้งปวง

5. คุณลักษณะของครูที่ดีตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 8 - 12) โดยกองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู ได้ดำเนิน "โครงการครูต้นแบบ" เพื่อมุ่งสรรหาครูดี ครูเก่ง มีผลงานดีเด่น มีความสามารถค้นพบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจนเป็นแบบอย่างได้ และสามารถขยายผลให้เพื่อนครูได้ มีความตั้งใจที่จะปรับปรุงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีศรัทธาต่อวิชาชีพครู เพื่อยกย่องชูเกียรติให้เป็นครูต้นแบบและผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกครูต้นแบบปี 2543 ดังต่อไปนี้

5.1 การจัดการเรียนการสอนของครู ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ให้นำหน้ากร้อยละ 60) โดยครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ทั้งนี้ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถทางวิชาการด้วย โดยเน้นความสำคัญทั้งกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้ คุณธรรม และบูรณาการในเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับระดับการศึกษา

5.2 การครองตนของครู (ให้นำหน้ากร้อยละ 20) หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านส่วนตัวและครอบครัว มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จรรยาบรรณ จารีตประเพณี ศิลปะ

วัฒนธรรมของชาติ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นที่ยอมรับของครู ผู้เรียน และชุมชน

5.3 การประสานงานกับชุมชน (ให้น้ำหนักร้อยละ 20) หมายถึง การเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากชุมชนในความสามารถ บุคลิกภาพ และคุณงามความดี เป็นผู้นำชุมชนทางวิชาการ เป็นสมาชิกและสนับสนุนองค์การวิชาชีพครู รู้จักองค์ประกอบของชุมชนอันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นอย่างดี สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการร่วมกันจัดและพัฒนากการศึกษา สามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้อของผู้เรียน และสามารถนำโรงเรียนช่วยเหลือชุมชนและร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ

ความหมายของครูมืออาชีพ

คำว่า มืออาชีพ ได้ถูกบัญญัติขึ้นเมื่อศตวรรษที่ 16 ที่ประเทศอังกฤษ เป็นการกล่าวถึงผู้มีความรู้ด้านกฎหมายและแพทย์ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ Duke (1990, pp. 258)

1. มีความรู้พื้นฐานที่เป็นศาสตร์ที่พิสูจน์ได้
2. เน้นการบริการผู้อื่น
3. ทำหน้าที่เฉพาะทาง
4. มีการควบคุมมาตรฐานในการทำงาน
5. มีสังคมที่เป็นเอกลักษณ์
6. มีใบประกอบวิชาชีพ (Certificate)
7. สามารถจดลิสสิทธ์จากความคิดได้

ชูชาติ พวงมาลี (2550) ได้กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความรักในวิชาชีพ สามารถจัดการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอตรงตามความต้องการของนักเรียน ด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ และสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชลิต ภูสีมา (2551) ครูมืออาชีพควรส่งเสริมการเรียนรู้อของนักเรียนที่ครอบคลุมหลายประการ ตั้งแต่ครูจะต้องมีการใ้เรียนรู้ออยู่ตลอดเวลา การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาทักษะงานในอาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อ ตลอดทั้งพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอมีความสามารถในการแยกแยะผู้เรียนรู้อให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมืออาชีพจะต้องพัฒนางานของตนให้เป็น

ปัจจุบัน และมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลและรู้จักวางแผนการเรียนรู้ ตลอดทั้งการปกครองชั้นเรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

รังสิมันต์ สายศรีลี (2555) ครูมืออาชีพ ก็คือ ผู้ที่สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ตรงตามความต้องการพัฒนาของนักเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ (2553, น. 7) ลักษณะของครูมืออาชีพ หมายถึง เครื่องหมายที่ชี้ให้เห็น ความเป็นวิชาชีพชั้นสูง หรือคุณลักษณะที่ดีของครูอันเป็นที่ต้องการของสังคม ที่ครูต้องมีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ เสียสละ หมั่นเพียร ศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่อศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์ เพื่อให้เป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน มีอุดมการณ์ยึดมั่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง

สรุปได้ว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านเทคนิคและกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งครูมืออาชีพต้องเป็นผู้ที่ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

คุณลักษณะของครูมืออาชีพ

กฤษฎาพร อาษาราช (2555, น. 5 - 6) สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพ หมายถึง ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ที่แสดงออกผ่านการกระทำของครูโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองใช้ศิลปะวิทยาการหลาย ๆ ด้านมาบูรณาการพัฒนาและนำเทคนิคการสอนมาใช้เพื่อถ่ายทอดแก่นักเรียนตามทักษะของครูโดยมีคุณลักษณะสำคัญ 5 ด้านดังนี้

1. การมีจิตวิญญาณของความเป็นครู หมายถึง ครูที่มีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพครู ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นกัลยาณมิตร รักและเมตตาศิษย์ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง ครูที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ มีทักษะการบูรณาการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล การจัดแหล่งการเรียนรู้ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน

3. การพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสื่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หมายถึง ครูที่มีการพัฒนานวัตกรรมสื่อในการจัดการเรียนการสอน มีการศึกษาวิจัย และพัฒนาวิธีการสร้างสื่ออย่างมีคุณภาพ พัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ ICT ที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

4. การมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ หมายถึง ครูที่มีความรู้และความเข้าใจธรรมชาติความต้องการ และพัฒนาการตามวัย ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาเด็กตามศักยภาพ สามารถค้นพบความพิเศษของเด็กแต่ละคน และสามารถจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมได้

5. การมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ครูที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสาขาวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์ ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

สมสมร ลายพิğun (2555, น. 28) สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครือมืออาชีพ หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนที่มีคุณลักษณะใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านการพัฒนาตนเอง

1. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะการบูรณาการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การจัดแหล่งการเรียนรู้ และการวิจัย

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง ครูมีความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อมัลติมีเดีย การใช้โปรแกรมต่าง ๆ สามารถหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการกระตุ้นส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีเพิ่มเติม และสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ ICT ในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสาขาวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแสวงหาความรู้ และสามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการแสดงออกเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลในทางที่ดี มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีวินัยการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

5. ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ครูมีคุณลักษณะของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และมีการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลาย

คลาร์ค (Clark, 1995, pp. 4 - 6) ได้เสนอ คุณลักษณะครูมืออาชีพในด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ด้านการสอน พิจารณาจากระบบการสอนและผลการสอน โดยกล่าวว่่านักเรียนจะได้ผลการเรียนที่ดี ถ้าครูใช้เวลาในการทำงานกับเพื่อนครูมากกว่าทำงานคนเดียว จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดในการจัดการเรียนการสอน ทั้งสามส่วนที่สำคัญ คือ การให้ความรู้ การตั้งคำถาม และการตอบสนองต่อนักเรียนตอบคำถาม

2. ด้านการคิดของครู มีความสำคัญมาในการสอนและเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การตัดสินใจ และจะมีผลต่อพฤติกรรมอื่น ๆ เพราะครูต้องเป็นนักสังเกต นักวิเคราะห์ สามารถจัดลำดับการปฏิบัติงานที่มีผลต่อเนื่องสัมพันธ์กันได้

3. ด้านความรู้ของครู ที่จำเป็น คือ

3.1 เนื้อหาวิชา

3.2 ความเป็นครูทั่วไป

3.3 มีเรื่องหลักสูตร

3.4 วิธีสอนตามเนื้อหา

3.5 เรื่องนักเรียนและคุณลักษณะของนักเรียน

3.6 บริบททางการศึกษา

3.7 เป้าหมายการศึกษา และค่านิยมต่าง ๆ

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miske, 1996, pp. 328 - 329) กล่าวว่า การสอนเป็นงานที่สำคัญซึ่งคุณลักษณะในความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประการ

1. มีความรู้ (Knowledge) เป็นพื้นฐานที่จำเป็นมาก ความรู้ได้มาจากการศึกษาและการฝึกฝน ซึ่งความรู้ นั้นต้องจัดอย่างเป็นระบบในตัวเอง และมีความเข้าใจในระบบ จะมีความจำเพาะเจาะจง สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและลึกซึ้งได้

2. มีความเป็นระเบียบและการควบคุม (Regulations and Control) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการควบคุมตนเองเพราะจะเป็นผู้ที่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้เอง ตามกรอบความรู้ที่ตนมีความชำนาญการ และรับการตรวจสอบจากมืออาชีพด้วยกันได้

3. มีระบบการฝึกที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ในการเกิดค่านิยม ครูมืออาชีพ เช่น การคำนึงถึงการพัฒนานักเรียน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

4. มีสัมพันธภาพร่วมกัน (Association) กลุ่มมืออาชีพมักมีความสัมพันธ์อย่างเพื่อน การที่ครูมืออาชีพเต็มใจปฏิสัมพันธ์กัน จะทำให้ผลการตัดสินใจและการปฏิบัติงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ ฮาร์กรีฟ และกูดสัน (Hargreave & Goodson, 1996) ได้เสนอหลัก 7 ประการของครูมืออาชีพยุคใหม่ ดังนี้

1. ตัดสินใจอย่างรอบคอบ ในการเพิ่มโอกาสและตอบสนองในการกระทำ ในการจัดการเรียนตามหลักสูตรจะดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ผูกมัดในจิตใจและความมุ่งมั่นของสังคม มีค่านิยมในการตอบสนองและการประเมินสอดคล้องกับหลักสูตร

3. ตกลงใจเต็มใจในการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในลักษณะวัฒนธรรมอันผสมผสาน (Collaborative Culture) สนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ความชำนาญในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานของเหล่าครูมืออาชีพด้วยกัน มากกว่าการกระตุ้นหรือสั่งจากภายนอก

4. เชื่อมมั่นในความหลากหลายในความเป็นอิสระในการทำงาน มีความรู้สึกที่สามารถทำงานด้วยความมีอำนาจอย่างเปิดเผย และร่วมมือกับผู้อื่นในสังคมที่กว้างออกไปได้

5. มีความเต็มใจในการเอาใจใส่ (Care) มีความชัดเจนในทักษะ และมุ่งเน้นที่ประสิทธิผลเป็นสำคัญ

6. ค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานความชำนาญการในการอบรมงานของตนเองมากกว่าการกระทำตามความต้องการของผู้อื่น

7. มีการสร้างสรรค์และรู้เข้าใจงานในระดับสูงหรือมีความซับซ้อน

ชลิติ ภูสีมา (2551, น. 8) สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านพัฒนาตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.1 ช่วงวัยเด็กจนถึงก่อนเรียนฝึกหัดครู เป็นช่วงที่ครูเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนจากชีวิตประจำวันในครอบครัวจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และจากการเป็นผู้เรียนในโรงเรียน

1.2 ช่วงการฝึกอบรมระหว่างฝึกหัดครูเป็นการเรียนรู้ทฤษฎี องค์ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1.3 ช่วงปีแรกของการสอน เป็นช่วงที่ครูผู้สอนปรับตัวเข้ากับสภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน ครูเลือกใช้วิธีการสอนต่าง ๆ และยึดเป็นวิธีสอนของตน แม้ว่าวิธีสอนเหล่านั้นจะมีจุดด้อยหรือไม่ค่อยเหมาะสมกับหลักสูตรก็ตาม

1.4 ระยะเวลา 5 ปีแรกการสอน ครูเริ่มเข้าใจตนเองและวิธีสอนมีความมั่นใจในวิธีสอนของตน

2. ด้านทักษะที่จำเป็นในการทำงาน

2.1 ทักษะการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ ครูมีทักษะแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ สามารถค้นคว้าหาความรู้จากสื่ออย่างหลากหลาย ครูต้องศึกษาเรียนรู้ฝึกปฏิบัติพัฒนาตนเองด้วยแนวทางต่าง ๆ เช่น การใช้สื่อด้วยตนเองในรูปแบบที่เหมาะสม หลากหลายตามความต้องการของภาระงาน เช่น internet, intranet, e-learning, cd-rom เอกสารต่าง ๆ รวมถึงการมีความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล เก็บข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

2.2 ทักษะการวางแผนการสอน การวางแผนการสอนเป็นการกำหนดแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ครูมีอาชีพจะต้องปฏิบัติตามรูปแบบบทบาทในการจัดการเรียนรู้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

อรทัย มูลคำ (2544, น. 136 - 141) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเทคนิคแห่งความสำเร็จเรียนรู้สู่ครูมีอาชีพ ตามรูปแบบตลอดจนบทบาทของผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 24 ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนกับผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

3. ทักษะการสอนให้เกิดการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา

ครูต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ คิดอย่างมีจริยธรรมและคิดสร้างสรรค์ และดำเนินการคิดแก้ปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์

4. ทักษะด้านการประเมินผล

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศของการจัดการเรียนรู้ว่า แต่ละช่วงของการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่เหมาะสมเพียงใด การวัดประเมินผล แยกความหมายได้ 2 คำ คือ การวัด (Measurement) และการประเมิน (Evaluation) การวัดประเมินผลได้ดี เกิดประโยชน์แท้จริง มีแนวทางดังนี้

4.1 ความตั้งใจ ความรับผิดชอบของผู้วัดประเมินที่จะทำอย่างรอบคอบยุติธรรม มุ่งประโยชน์ในการพัฒนา

4.2 การให้ความสำคัญให้เกียรติกับผู้ถูกประเมิน ปรารถนาดีต่อผู้ถูกประเมิน ซึ่งจะช่วยให้ทิศทางการวัดผลประเมินผลมีทิศทางเชิงสร้างสรรค์ ดังถาม คุณค่าของกระบวนการวัดผลประเมินผลในลักษณะส่งเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์ ที่มีความรู้สึก มีจิตใจ ซึ่งต่างจากการวัดประเมินวัตถุ

4.3 ดำเนินการวัดอย่างครอบคลุมของสิ่งที่ต้องการวัด โดยปกติทั่วไป คือ ครอบคลุมความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ ค่านิยม และใช้วิธีหลากหลาย

4.4 วัดผลประเมินผลต่อเนื่องกลมกลืนไปกับกระบวนการเรียนรู้ เช่น มีการตรวจสอบความรู้ความสามารถก่อนเรียน วัดผลประเมินผลระหว่างเรียน และวัดผลประเมินผลหลังเรียน

4.5 ผู้ถูกประเมินได้มีโอกาสร่วมกำหนดและวัดประเมินเอง รวมทั้งให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมการประเมิน ที่จะช่วยให้การวัดผลประเมินผลสะท้อนภาพมิติต่าง ๆ

4.6 วัดประเมินผลลักษณะบูรณาการตามสภาพจริงเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้บูรณาการในชีวิต และการเรียนรู้ตามสภาพจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 26-97) กล่าวถึงการทำงานที่เป็นระบบและทบทวนไตร่ตรอง การบริหารจัดการด้วยระบบประกันคุณภาพโดยใช้วงจร P-D-C-A ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Plan) คือจุดเริ่มต้นที่ต้องระวัง ต้องรอบคอบต้องวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ข้อมูลในการวางแผน

2. การลงมือทำ (DO) การลงมือทำตามแผน แผนที่ดีมักลงรายละเอียดถึงขั้นป้องกันปัญหาเมื่ออะไรจะเกิดขึ้นแทรกซ้อนหรือมีแผนรอง แผนหนึ่ง แผนสองมารองรับ

3. การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) การตรวจสอบเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะได้ทราบว่า การดำเนินการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

4. การลงมือแก้ไขและปรับปรุง (Action) คือการนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์พิจารณา หาต้นตอสาเหตุข้อบกพร่อง การระดมสมองเพื่อการแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีก กำหนดมาตรฐานการตัดสินใจว่าขั้นตอนการทำงานที่ผ่านมาจะถือเป็นมาตรฐานการทำงานหรือต้องแก้ไขปรับปรุงต่าง ๆ ในการทำงานรอบต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้อธิบายการพัฒนาเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, น. 39) กล่าวถึงครูที่จิตวิญญาณของความเป็นครูว่าครูควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1.1 รักและศรัทธาในวิชาชีพครู

1.2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน มีทักษะการปฏิบัติงานประจำ ทักษะกระบวนการในการทำงาน

1.3 ดูแลศิษย์ด้วยความรักเมตตาส่งเสริมให้กำลังใจศิษย์

1.4 สนใจใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาทางไกลผ่านสื่อ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

1.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเต็มศักยภาพ โดยเข้าใจเส้นทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ สร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ เข้าใจและใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.6 ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และนักเรียน โดยการสังเกตสอน การนิเทศภายใน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่ายโดยใช้อิเล็กทรอนิกส์ การจัดตั้งเครือข่ายวิชาชีพ

2. มีทักษะการบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้แนวปฏิรูป หรือการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยครูหรือผู้จัดการเรียนรู้พยายามหา รูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะให้ผู้เรียนเกิดความรู้เกิดการพัฒนาที่ดีที่สุด แนวคิดสำคัญ หนึ่งที่ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดคือผู้เรียนได้เรียนและได้พัฒนารอบด้านอย่างสมดุลทั้งด้าน ความเป็นคนดี คนเก่ง และมีสุขภาพจิตที่จะนำสู่การเป็นคนที่มีความสุข โดยอาจเรียกการพัฒนาที่ รับด้านครบคลุมนี้ว่า “การพัฒนาชีวิตเป็นองค์รวม”ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาเป็น “มนุษย์ที่ สมบูรณ์” ได้ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด การที่ครูเราจะพัฒนาความสามารถ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้นั้นมีแนวคิด ดังนี้

2.1 ครูมีความตั้งใจในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอและ เมตตา ปราบปรามนาดี ต่อผู้เรียน อยากให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้

2.2 ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และนำความรู้ไปสู่ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.3 พัฒนาความสามารถหรือฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดจัดระบบอยู่เป็นประจำ จนเกิดทักษะในกระบวนการคิดกระบวนการสร้างสรรค์

2.4 พัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ และทักษะในการจัดการ หรือ ความสามารถ ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุตามที่คาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นอิเล็กทรอนิกส์

ครูมืออาชีพควรมีลักษณะที่พึงประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, น. 41) กล่าวถึง การพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น อิเล็กทรอนิกส์ของครูมืออาชีพไว้คือ

3.1 ครูควรเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและ สาระการเรียนรู้ และประเมินการใช้สื่อเหล่านั้น

3.2 ครูมีการใช้อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดกระทำข้อมูลสารสนเทศและสื่อสารข้อมูล ผ่านระบบเครือข่ายภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ

3.3 ครูผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้และแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นได้

3.4 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายร่วมกับผู้อื่นหรือผู้ชำนาญการสาขานั้น

3.5 ครูดูแลรักษาซ่อมแซมบำรุงคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย

4. มีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือ พัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, น. 42-43) กล่าวถึงการมี
จิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพของครูไว้ คือ

4.1 รู้และเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาผู้เรียนตามวัย โดยการช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง
รู้จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้

4.2 สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามธรรมชาติ และตามศักยภาพ

5. มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, น. 55) ได้กล่าวถึงความหมายของ
การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารว่า คือความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้อย่าง
อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา รวมทั้ง
ตระหนักถึงวิธีการนำภาษาและวัฒนธรรมไปใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม

การส่งเสริมให้นักเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตัวครูควรมีทักษะการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการค้นคว้าก่อน เพราะในปัจจุบันความรู้มาจากทุกมุมโลกและใช้
ภาษาสากลคือภาษาอังกฤษในการสื่อสารข้อมูลเข้าถึงข้อมูล ความเชื่อมโยงกับภาษาอังกฤษและ
พัฒนาวิชาชีพจึงเกี่ยวข้องกัน ครูมืออาชีพควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

5.1 ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษและกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษ

5.2 ครูสามารถใช้ศัพท์ สำนวนที่สำคัญในสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบและสอดแทรกใน
วิชาที่ตนสอน

5.3 ครูมีความเข้าใจศัพท์ สำนวนที่สำคัญในสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบและสอดแทรก
ในวิชาที่ตนสอน

5.4 ครูสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่ง
เรียนรู้ต่าง ๆ และติดตามความก้าวหน้าในสาขาที่ตนรับผิดชอบ

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ (2553, น. 7-27) ได้กำหนดลักษณะของ
ครูมืออาชีพเพื่อการพัฒนาครูผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ช่วยในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่
ระเบียบกฎหมายการประกอบวิชาชีพ ควบคุม ทักษะการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพโดยมีปัจจัย
ส่งเสริมของความเป็นครูที่ดีดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของครู

- 1.1 เต็มรู้ คือ มีความรู้บริบูรณ์
- 1.2 เต็มใจ คือ ความมีใจเป็นครู
- 1.3 เต็มเวลา คือ การรับผิดชอบ การทุ่มเทเพื่อการสอน
- 1.4 เต็มคน คือ การพัฒนาตนเองให้มีความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์
- 1.5 เต็มพลัง คือ การทุ่มเทพลังสติปัญญาและความสามารถ เพื่อการสอน

2. คุณลักษณะของครูที่ดี

2.1 คุณลักษณะของครูที่ดี 10 ประการ

- 2.1.1 ความมีระเบียบวินัย
- 2.1.2 ความซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรม
- 2.1.3 ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ
- 2.1.4 ความสำนึกในหน้าที่และการงานต่าง ๆ รวมไปถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
- 2.1.5 ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจาร์ณและตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล
- 2.1.6 ความกระตือรือร้นในการปกครองในระบบประชาธิปไตย มีความรักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.1.7 ความเป็นผู้มีพละทานมัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
- 2.1.8 ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติ เป็นที่พึ่ง
- 2.1.9 ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรชาติ
- 2.1.10 ความเสียสละและเมตตาอารี กตัญญูกตเวทีและความสามัคคี

2.2 สิ่งที่คุณไม่ควรกระทำ

- 2.2.1 ครูมาสาย คติประจำใจ คือสอนน้อยหน่อย สายมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ
- 2.2.2 ครูค้าขาย คติประจำใจ คือ ครูที่มีความเพียร ต้องทำโรงเรียนให้เป็นตลาด ครูที่มีความสามารถ ต้องทำตลาดให้เป็น โรงเรียน
- 2.2.3 ครูคุณนาย คติประจำใจ คือ อยู่อย่างคุณนาย สบายทุกอย่าง หนทางสะดวก พรรคพวกมากมี
- 2.2.4 ครูสุรบาล คติประจำใจ คือ สุกร์เมา เสาร์นอน อาทิตย์ถอน จันทร์เกี่ยวครัน อังคารหยุด พุธลา พฤหัสกัมหน้าไม้สูคน

2.2.5 ครูเกียจคร้าน คติประจำใจ คือ สอนมั่ง ไม่สอนมั่ง สดางค์เท่าเดิม

2.2.6 ครูหัวโบราณ คติประจำใจ คือ คิดเป็นก็คิดไป แก้ปัญหาเป็นก็แก้ปัญห
ไป แต่ฉันจะสอนอย่างไร ใครอย่ามายุ่งกับฉัน

2.2.7 ครูปากมั่ว คติประจำใจ คือ นินทาวันละมาก ๆ ปากผ่องใส

2.3 หลักสืบประการของความเป็นครูดี

2.3.1 มุ่งมั่นวิชาการ

2.3.2 รักงานสอน

2.3.3 อาหารศิษย์

2.3.4 คิดดี

2.3.5 มีคุณธรรม

2.3.6 ชี้นำสังคม

2.3.7 อบรมจิตใจ

2.3.8 ฝึความก้าวหน้า

2.3.9 วาจางาม

2.3.10 รักความเป็นไทย

3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.1.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจาก เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก การกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.1.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคตทั้งใกล้และไกล

3.2 เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

3.2.1 เจือปนไขความรู้ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

3.2.2 เจือปนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต แนวทางปฏิบัติ/ผล ที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

3.3 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ห้องเรียน แห่งความพอเพียง

3.3.1 การเรียนรู้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการ ศึกษา พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการดำรงชีวิต/หลักธรรม ศึกษาการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต นำเสนอพระราชกรณียกิจ ของพระองค์ท่านและแนะนำให้รู้จักแก้ปัญหาในชีวิตโดยยึดพระราชดำรัส

3.3.2 การพึ่งตนเอง โดยการจัดทำโครงการเกษตร ผสมผสาน ทำน้ายา ล้างจาน โครงการปลูกพืชสมุนไพร ทำน้ำดื่มสมุนไพร เป็นต้น

3.3.3 การประหยัด โดยการทำใบงาน ที่ใช้เอกสาร หน้าเดียว ประกวอดบิลค่าน้ำ ค่าไฟ เรียนรู้เรื่องการประหยัดพลังงาน ลดขยะในห้องเรียน

3.3.4 เป็นครูต้นแบบ การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เป็นต้นแบบในการประหยัด และช่วยเหลือสังคม

3.3.5 ช่วยเหลือสังคม แบ่งปัน โดยการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วม ให้ความช่วยเหลือชุมชน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และพลังงาน

3.3.6 เพิ่มรายได้กิจกรรม สหกรณ์ร่วมใจ ทำผลิตภัณฑ์ OTOP จากสมุนไพรพื้นบ้าน ธนาคารขยะรีไซเคิล

3.3.7 กิจกรรมแสดงละคร ความสุขที่ยั่งยืน เดินตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียง

3.3.8 ส่งเสริมให้เข้าร่วมประกวดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เรียงความ ประกวดสื่อการเรียนการสอน แต่งคำประพันธ์/คำขวัญ

3.3.9 เรียนรู้จากชุมชน รับประทานอาหารในท้องถิ่น ตามฤดูกาล การประกอบอาชีพที่พอมีพอกิน นำนักเรียนไปเรียนรู้ วิถีชีวิตจริง ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. คุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

4.1 ธรรมโลกบาล หมายถึง ธรรมที่คุ้มครองโลก ที่ใช้ ปกครอง ควบคุมจิตใจมนุษย์ไว้ ให้อยู่ในความดีมิให้ละเมิดศีลธรรม อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ไม่เดือดร้อน สับสน วุ่นวาย ซึ่งประกอบด้วย 2 ประการ คือ

4.1.1 หิริ ได้แก่ ความละอายแก่ใจตนเองในการทำชั่ว

4.1.2 โอตตปปะ ได้แก่ ความเกรงกลัวบาป เกรงกลัวต่อการทำความชั่วและผลของกรรมชั่วที่ได้กระทำขึ้น

4.2 ธรรมที่ทำให้งาม ประกอบด้วย 2 ประการคือ

4.2.1 ชันติ ได้แก่ ความอดทนต่อความทุกข์ต่อความลำบาก ต่อความโกรธ ความหนักเอาเบาสู้เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งงาม

4.2.2 โสรัจจะ ได้แก่ ความสงบเสงี่ยม ความมีอัธยาศัย งดงาม รักความประณีต และรักษาอากัปกริยาให้เหมาะสมเรียบร้อย เป็นลักษณะอาการที่ต่อเนื่องจากความมีขันติ

4.3 ธรรมที่ทำให้งานสำเร็จ คือ อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย 4 ประการดังนี้

4.3.1 ฉันทะ ได้แก่ การสร้างความพอใจในการทำงาน

4.3.2 วิริยะ ได้แก่ ความเพียรพยายามทำงาน ตามบทบาทหน้าที่

4.3.3 จิตตะ ได้แก่ การเอาใจฝักใฝ่ ไม่ทอดทิ้งธุระ

4.3.4 วิมังสา ได้แก่ การหมั่นตรិตรอง พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงงานที่ต้องปฏิบัติ อยู่เสมอ

4.4 สังคหวัตถุ เป็นหลักธรรมแห่งการสงเคราะห์ช่วยเหลือ เป็นคุณธรรมในการยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ หลักการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ 4 ประการ ได้แก่

4.4.1 ทาน ได้แก่ การแบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่กัน

4.4.2 ปิยวาจา ได้แก่ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ เป็นที่นิยมนับถือ

4.4.3 อตถจริยา ได้แก่ การประพฤติที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

4.4.4 สมานัตตา ได้แก่ ความมีตนเสมอ ไม่ถือตัว ร่วมทุกข์ร่วมสุข

4.5 พรหมวิหาร เป็นหลักธรรมของพรหม ธรรมประจำใจอันประเสริฐของผู้ใหญ่ของผู้มีคุณความดียิ่งใหญ่ ประกอบด้วย

4.5.1 เมตตา ได้แก่ ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข

4.5.2 กรุณา ได้แก่ ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

4.5.3 มุทิตา ได้แก่ ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี

4.5.4 อุเบกขา ได้แก่ ความวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียงด้วยความชอบหรือชังความวางใจเฉยได้ ไม่นินดีนินร้าย เพื่อใช้ปัญญาพิจารณาเห็นผลอันเกิดขึ้นอันสมควรแก่เหตุ

4.6 ขรวาสาธรรม เป็นธรรมของผู้ครองเรือน ประกอบด้วย

4.6.1 สัจจะ ความซื่อสัตย์ต่อกัน

4.6.2 ทมะ ความฝึกฝนปรับปรุงตนให้รู้จักข่มใจ ควบคุมอารมณ์ควบคุมตนเอง และปรับตัวให้เข้ากับงานและสิ่งแวดล้อม

4.6.3 ขันติ ความอดทนต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่

4.6.4 จาคะ ความเสียสละเผื่อแผ่ แบ่งปัน มีน้ำใจ

4.7 คุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราชทรงมีพระราชดำรัสแก่ พลเอกเปรมตติณสุลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีเนื่องในงาน เฉลิมฉลองสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปีเมื่อ พ.ศ. 2525 ความว่า

4.7.1 การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

4.7.2 การรู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองให้ประพฤติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

4.7.3 ความอดทน อดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด

4.7.4 การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

4.8 คุณธรรมพื้นฐาน

4.8.1 ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออดทน

4.8.2 ประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของแต่พอควรพอประมาณให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ

4.8.3 ซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอนเอียงไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียง หรือ อคติ

4.8.4 มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม

4.8.5 สุขภาพ คือ เรียบร้อยอ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิจกรรมายาที่ดั่งงาม มีสัมมาคารวะผู้ที่มีความสุขภาพ

4.8.6 สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่อนคลายเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจ

4.8.7 สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผล

4.8.8 มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเอง หรือ เรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คุณลักษณะของครูมืออาชีพ	กฤษฎาพร อักษรราช	สมสมร สายพิณ	คลาร์ค (Clark)	ชอยและมิสเกล (Hoy & Miske)	ฮาร์กรีฟและกู๊ดสัน (Hargreave & Goodson)	ชลิต ภูสีมา	สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ	สรุป
1. ครูที่มีความรัก และความศรัทธา ในวิชาชีพครู	✓					✓	✓	ด้าน จิตวิญญาณ ของความเป็น ครู
2. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	✓	✓		✓		✓	✓	
3. มีความเป็นกัลยาณมิตร รักและเมตตาศิษย์	✓					✓	✓	
4. มุ่งมั่นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเต็มศักยภาพ โดยเข้าใจเส้นทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	✓			✓		✓		
5. มีการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	✓				✓			

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของครูมืออาชีพ	กฤษฎาพร อารามราช	สมสมร สายพิณ	คลาร์ค (Clark)	ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miske)	ฮาร์กรีฟและกู๊ดสัน (Hargreave & Goodson)	ชลิต ภูสีมา	สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ	สรุป
6. ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และนักเรียน โดยการสังเกตการสอน การนิเทศภายใน						✓		
7. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓			✓	✓	
8. มีทักษะการบูรณาการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และการจัดแหล่งการเรียนรู้	✓	✓	✓			✓		ด้าน การจัด การเรียนรู้
9. มีทักษะและกระบวนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา					✓	✓		

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของครูมืออาชีพ	สถาบันพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ						สรุป
	กฤษฎาพร อารามราช	สมสมร ลายพิบูล	คลาร์ค (Clark)	ชอยและมิสเกล (Hoy & Miske)	ฮาร์กรีฟและกู๊ดสัน (Hargreave & Goodson)	ชลิต ภูสีมา	
10. มีการพัฒนานวัตกรรมการสื่อ ICT ในการจัดการเรียนการสอน	✓	✓				✓	ด้าน การใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการพัฒนา สื่อ และ นวัตกรรม
11. มีการศึกษาวิจัย และพัฒนา วิธีการสร้างสื่ออย่างมีคุณภาพ	✓						
12. พัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ ICT ที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	✓	✓				✓	
13. มีทักษะการแสวงหาข้อมูล สารสนเทศ		✓				✓	
14. มีคุณลักษณะของการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้	✓	✓		✓	✓	✓	✓
15. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน เครือข่ายโดยใช้อิเล็กทรอนิกส์ เช่น การจัดตั้งเครือข่ายวิชาชีพ		✓	✓	✓	✓		ด้านการ พัฒนาตนเอง
16. มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย		✓					
17. มีการน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่ห้องเรียน แห่ง ความพอเพียง						✓	

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของครูมืออาชีพ	สรุป
18. มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว 19. มีเงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง โดยอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมพื้นฐาน	✓ ✓ ด้านการพัฒนาตนเอง
20. มีทัศนคติที่ดีและกล้าแสดงออกในการใช้ภาษา 21. มีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และภาษาอังกฤษในสาขาวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ด้านการใช้
22. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์ ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้	✓ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
23. สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้	✓

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพ หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูในสถานศึกษาซึ่งสะท้อนถึง การมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรักความเมตตาต่อนักเรียน มีความศรัทธาในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในด้านการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการและพัฒนานำเทคนิคการสอน นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี มาใช้ถ่ายทอดให้แก่ นักเรียน ครูต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพ มีการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง และครูต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้ โดยมีคุณลักษณะของครูมืออาชีพสามารถแบ่งเป็น 5 ด้านได้แก่

1. ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มี ความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นกัลยาณมิตร ความเมตตาต่อนักเรียน ครูต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มุ่งมั่นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน รวมถึงมีความรู้ด้านหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การจัดการแหล่งเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูสามารถใช้เทคนิคการสอนรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา สามารถสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ สนับสนุนเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยการสังเกตการสอนและการนิเทศภายใน

3. ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีความสามารถในการศึกษาวิจัย และพัฒนานวัตกรรมสื่อ ICT เพื่อใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้อง และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน มีทักษะการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศโดยการค้นคว้าจากสื่ออย่างหลากหลาย

4. ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมการปฏิบัติตนของครูที่มีการน้อมนำหลักธรรมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีคุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมพื้นฐาน มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีเงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และครูมีคุณลักษณะที่ใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5. ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง คุณสมบัติพฤติกรรมกาปฏิบัติตนของครูที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและภาษาอังกฤษที่ใช้ในสาขาที่ตนเองรับผิดชอบได้ สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ มีทัศนคติที่ดี กล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมกับเจ้าของภาษาได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รังสิมันต์ สายศรีลี (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู (กลุ่มบางแสน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล คือ มีบุคลิกภาพด้านการแต่งกายเหมาะสมกับความ เป็นครู รักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้เท่าทันเหตุการณ์เสมอ และมีบุคลิกภาพด้าน กิริยามารยาทเหมาะสมกับความเป็นครู

1.2 ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน สามารถชี้นำผู้เรียนให้ทราบแหล่ง สืบค้นข้อมูลและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน คือ ความจริงใจต่อเพื่อน ร่วมงาน ยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานในสิ่งที่ควร และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน ด้วยความเต็มใจ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ครูมืออาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชลิต ภูสีมา (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครู โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน

อิเล็กทรอนิกส์ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล ปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้วยระบบประกันคุณภาพ มีระดับมากเท่ากับปัจจัยด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และปัจจัยด้านระบบภาคีเครือข่ายซึ่งมีระดับปานกลาง

2. ความเป็นครูมืออาชีพของครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ด้านพัฒนาตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านมีทักษะที่จำเป็นในการทำงาน ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมากเท่ากันกับการพัฒนาเสริมสร้างความสามารถการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และด้านมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและทบทวนไตร่ตรองการปฏิบัติงานเพื่อนำสู่การปรับปรุงพัฒนา

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีปัจจัยที่ส่งผล 3 ด้าน เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล และปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย เลือสมการการถดถอยที่ดีที่สุดคือ $Y = 1.713 + .313X_6 + .153X_4 + .11X_3$ เมื่อ Y แทนความเป็นครูมืออาชีพ, X_6 แทนปัจจัยด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, X_4 แทนปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลและ X_3 แทนปัจจัยด้านระบบภาคีเครือข่าย มีความสามารถในการทำนายความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ได้ร้อยละ 52.90

ปราณี จันทรราชชัย (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ต่อความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ ภูมิหลัง การสนับสนุนในสถานศึกษา การพัฒนาตนเอง แต่การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีอิทธิพลเชิงลบต่อความเป็นครูมืออาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของ

ชุมชน แต่การพัฒนาตนเอง ภูมิหลัง การสนับสนุนในสถานศึกษา มีอิทธิพลเชิงลบต่อความเป็นครูมืออาชีพ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากสูงไปต่ำที่สุด ได้แก่ ภูมิหลัง การสนับสนุนในสถานศึกษา การพัฒนาตนเอง วัฒนธรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน

กฤษฎาพร อาษาราช (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูมืออาชีพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1 ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน คุณลักษณะของครูมืออาชีพด้านการมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและตามศักยภาพ การพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสื่อ ICT และการมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามลำดับ

2. คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมสมร ลายพิกุล (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษามิบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนานุคลิกภาพ และระดับมาก โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่างกัน มีการปฏิบัติตามบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษามีการปฏิบัติตามบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาทุกด้าน

ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้านโดยรวมครูมีระดับความต้องการการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัดและการประเมินผล การบริหารการจัดการในห้องเรียน การวิจัยการศึกษา และนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูมีระดับความต้องการการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน ส่วนการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความต้องการพัฒนาตนเองมากกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน

พรชัย ธนปารมีกุล (2555) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนที่แตกต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนที่แตกต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามประสบการณ์การอบรม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การอบรมแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครู และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 1,733 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (สุทนต์ ศรีไสย์, 2551) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งข้าราชการครู ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งข้าราชการครู

ตำแหน่งข้าราชการครู	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ครูผู้ช่วย	206	39
2. ครู	332	62
3. ครูมีวิทยฐานะ	1,195	224
รวม	1,733	325

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - List)

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย (ภาคผนวก ก, น. 110)

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้าย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

5.3 ดร.สามารถ กมขุนทด ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

6. ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม กับนิยามศัพท์เฉพาะได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 (ภาคผนวก ค, น. 120)

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (try - out) กับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 30 คน

ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cranach alpha coefficient) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติซึ่งสามารถวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.90 (ภาคผนวก ง)

8. นำแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการมอบแบบสอบถามให้กับข้าราชการครูในสถานศึกษา

2. ขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 325 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 325 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยดำเนินการดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (%)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 121) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3.1 เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ด้วยการทดสอบค่า (t – test)

3.2 เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และถ้าพบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี
ของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอ
โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
2. % แทน ร้อยละ
3. \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
4. S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. t แทน การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับ 2 กลุ่ม
6. F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)
7. p แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่า t
8. * แทน การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน (n=325)	ร้อยละ (%)
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	232	71.4
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	93	28.6
รวม	325	100
2. ตำแหน่ง		
2.1 ครูผู้ช่วย	39	12.0
2.2 ครู	62	19.1
2.3 ครูมีวิทยฐานะ	224	68.9
รวม	325	100

จากตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 และการศึกษาระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ตำแหน่งครู จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และตำแหน่งครูมีวิทยฐานะ จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม 5 ด้าน

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.72	0.33	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.31	0.43	มาก	3
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.23	0.54	มาก	4
4. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.33	0.47	มาก	2
5. ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.81	0.71	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.28	0.38	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.72$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.81$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{x}	S.D.		
1. ท่านมีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพ ครูของตนเองโดยแสดงออกด้วยการชื่นชม เชื่อมั่นในเกียรติแห่งวิชาชีพ ปกป้อง เกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและ สนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู	4.82	0.40	มากที่สุด	1
2. ท่านมีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริม และให้กำลังใจใน การศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียม กัน	4.81	0.42	มากที่สุด	2
3. ท่านประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม	4.73	0.47	มากที่สุด	4
4. ท่านมีความมุ่งมั่นสร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ผู้เรียน และให้ ผู้เรียนได้มีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.73	0.50	มากที่สุด	4
5. ท่านได้นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนา พฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ในด้าน การจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.60	มาก	5
6. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา อย่างเต็มความสามารถของท่าน	4.74	0.46	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.72	0.33	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพครูของตนเองโดยแสดงออกด้วยการชื่นชมเชื่อมั่นในเกียรติแห่งวิชาชีพ ปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.82$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ท่านมีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.81$) อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและครอบคลุม	4.49	0.54	มาก	1
2. ท่านมีการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น BBL, DLTV เป็นต้น	4.22	0.66	มาก	6
3. ท่านออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	4.14	0.67	มาก	7

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา	4.28	0.58	มาก	5
5. ท่านสามารถวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (P) และด้านเจตคติ (A)	4.30	0.58	มาก	4
6. ท่านมีการสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.37	0.63	มาก	3
7. ท่านมีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.40	0.65	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.31	0.43	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและครอบคลุม ($\bar{X} = 4.49$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.40$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.14$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะ
ความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้	4.42	0.62	มาก	1
2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการการสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้	4.08	0.70	มาก	3
3. ท่านมีการศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.22	0.69	มาก	2
4. ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.22	0.64	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.23	0.52	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.42$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.22$) และ ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.22$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถ

นำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการก่อสร้างสื่อ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$)
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะ
ความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.45	0.60	มาก	2
2. ท่านมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพอยู่เสมอ	4.24	0.62	มาก	5
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพของ ตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอ หรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	4.09	0.82	มาก	6
4. ท่านจัดการเรียนรู้โดยน้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม	4.32	0.63	มาก	4
5. ท่านปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านความพอประมาณ ด้านมี เหตุผล เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนิน ชีวิต	4.41	0.60	มาก	3
6. ท่านอาศัยความรู้และคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	4.49	0.56	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.33	0.47	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง
โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)

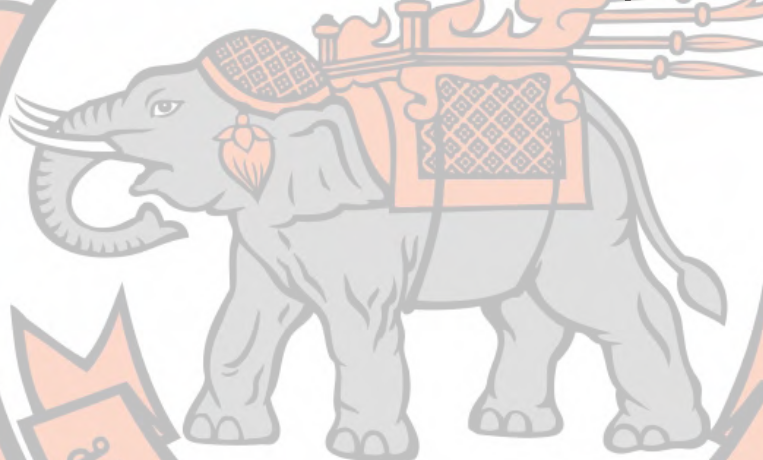
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านอาศัยความรู้และคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.49$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.45$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.09$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รายการ	n = 325		ระดับ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.16	0.68	มาก	1
2. ท่านมีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.90	0.77	มาก	2
3. ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อ ปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ได้	3.55	0.96	มาก	5
4. ท่านสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้	3.73	0.81	มาก	3
5. ท่านมีการพัฒนาทักษะในการสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษ	3.70	0.87	มาก	4
รวมเฉลี่ย	3.81	0.71	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.16$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ คำศัพท์ จำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.90$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อ ปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญา ตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.71	0.34	4.75	0.31	-1.025	0.306
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.31	0.44	4.33	0.43	-0.298	0.766
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.18	0.55	4.38	0.49	-3.104*	0.002
4. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.32	0.49	4.37	0.44	-0.949	0.344
5. ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร	3.76	0.72	3.93	0.68	-2.003*	0.046
รวม	4.25	0.40	4.35	0.34	-2.091*	0.037

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมือ
อาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม และด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพครูของตนเองโดยแสดงออกด้วยการชื่นชมเชื่อมั่นในเกียรติแห่งวิชาชีพ ปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู	4.81	0.41	4.83	0.38	-0.355	0.723
2. ท่านมีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริม และให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	4.80	0.43	4.83	0.38	-0.513	0.608
3. ท่านประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม	4.71	0.50	4.78	0.41	-1.376	0.170
4. ท่านมีความมุ่งมั่นสร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.72	0.52	4.76	0.43	-0.785	0.433

ตาราง 11 (ต่อ)

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
5. ท่านได้นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.47	0.60	4.55	0.62	-1.006	0.315
6. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถของท่าน	4.74	0.46	4.75	0.48	-0.198	0.843
รวม	4.71	0.34	4.75	0.31	-1.025	0.306

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในรายวิชา ที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและ ครอบคลุม	4.47	0.55	4.55	0.52	-1.181	0.238
2. ท่านมีการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการ เรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ใน การจัดการเรียนรู้ เช่น BBL, DLTV เป็นต้น	4.25	0.65	4.15	0.67	1.182	0.238
3. ท่านออกแบบและจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและ ความต้องการของผู้เรียน	4.15	0.66	4.12	0.69	0.344	0.731
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัด กระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน เกิดทักษะกระบวนการคิด การ ตัดสินใจ และการแก้ปัญหา	4.26	0.57	4.33	0.60	-0.994	0.321
5. ท่านสามารถวัดและประเมินผลการ จัดการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (P) และ ด้านเจตคติ (A)	4.28	0.58	4.33	0.58	-0.689	0.492

ตาราง 12 (ต่อ)

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
6. ท่านมีการสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.36	0.65	4.40	0.59	-0.460	0.646
7. ท่านมีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.40	0.63	4.40	0.71	-0.016	0.987
รวม	4.31	0.44	4.33	0.43	-0.298	0.766

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้	4.36	0.62	4.57	0.58	-2.835*	0.005
2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการการสร้างสื่อ นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้	4.03	0.68	4.22	0.75	-2.151*	0.032
3. ท่านมีการศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.16	0.72	4.35	0.60	-2.317*	0.021
4. ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.16	0.65	4.38	0.61	-2.775*	0.006
รวม	4.18	0.55	4.38	0.49	-3.104*	0.002

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.44	0.63	4.46	0.52	-0.270	0.787
2. ท่านมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอยู่เสมอ	4.24	0.64	4.26	0.59	-0.274	0.784
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	4.06	0.81	4.16	0.84	-1.006	0.315
4. ท่านจัดการเรียนรู้โดยเน้นนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม	4.32	0.64	4.32	0.59	-0.47	0.963
5. ท่านปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ด้านมีเหตุผล เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิต	4.38	0.62	4.48	0.56	-1.410	0.159
6. ท่านอาศัยความรู้และคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	4.47	0.56	4.55	0.54	-1.209	0.228
รวม	4.32	0.49	4.37	0.44	-0.949	0.344

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาแตกต่าง กันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามวุฒิมัธยมศึกษา

คุณลักษณะครูมืออาชีพ	วุฒิมัธยมศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 232)		สูงกว่าปริญญา ตรี (n = 93)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.08	0.70	4.34	0.58	-3.195*	0.002
2. ท่านมีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ คำศัพท์ ส่วนวน โครงสร้างประโยค ง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.87	0.79	4.00	0.72	-1.416	0.158
3. ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และ ติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษาได้	3.52	0.96	3.65	0.96	-1.083	0.280
4. ท่านสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้	3.69	0.82	3.83	0.79	-1.430	0.154
5. ท่านมีการพัฒนาทักษะในการสื่อสาร ด้วยภาษาอังกฤษ	3.64	0.87	3.85	0.85	-1.954	0.052
รวม	3.76	0.72	3.93	0.68	-2.003*	0.046

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม

วุฒิการศึกษา ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 24 ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านจำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ด้านจิต วิญญาณของ ความเป็นครู	4.63	0.35	4.68	0.40	4.74	0.31	2.677	0.070	-
2. ด้านการจัดการ เรียนรู้	4.27	0.48	4.26	0.41	4.34	0.43	0.920	0.400	-
3. ด้านการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อ การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.39	0.47	4.26	0.48	4.20	0.56	2.162	0.117	-

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครุมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
4. ด้านการพัฒนา ตนเอง	4.29	0.39	4.27	0.47	4.36	0.49	0.874	0.418	-
5. ด้านการใช้ ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	3.93	0.73	3.73	0.65	3.81	0.73	0.965	0.382	-
รวมเฉลี่ย	4.30	0.36	4.24	0.40	4.29	0.39	0.479	0.620	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครุมีอาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง
โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครุมีอาชีพ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ท่านมีความรัก และความศรัทธา ในวิชาชีพครูของ ตนเองโดย แสดงออกด้วย การชื่นชมเชื่อมั่น ในเกียรติแห่ง วิชาชีพ ปกป้อง เกียรติภูมิของ อาชีพครูเข้าร่วม กิจกรรมและ สนับสนุนองค์กร วิชาชีพครู	4.79	0.41	4.82	0.43	4.82	0.40	0.061	0.940	-
2. ท่านมีความ เมตตากรุณา มี ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และให้ กำลังใจใน การศึกษาเล่า เรียนแก่ผู้เรียน ทุกคนเท่าเทียม กัน	4.74	0.44	4.79	0.48	4.83	0.39	0.727	0.484	-

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
3. ท่านประพฤติ และปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้ง ทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียน ยึดถือและนำไป ปฏิบัติตาม	4.51	0.56	4.71	0.52	4.78	0.43	5.464*	0.005	3>1
4. ท่านมีความ มุ่งมั่นสร้างเสริม ความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ ถูกต้องดีงาม ให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้ มีพัฒนาการ อย่างเต็ม ศักยภาพโดย คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่าง บุคคล	4.59	0.75	4.66	0.54	4.77	0.42	2.988	0.052	-

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครุมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
5. ท่านได้นำหลัก จิตวิทยามาใช้ เพื่อพัฒนา พฤติกรรมของ ผู้เรียน และ นำมาใช้ในด้าน การจัดการเรียน การสอนได้อย่าง เหมาะสม	4.49	0.56	4.37	0.71	4.53	0.58	1.736	0.178	-
6. ท่านให้ความ ร่วมมือและ สนับสนุนในการ พัฒนาการ จัดการเรียนรู้ ของสถาน ศึกษา อย่างเต็มความ สามารถของท่าน	4.64	0.54	4.74	0.48	4.76	0.45	1.157	0.316	-
รวมเฉลี่ย	4.63	0.35	4.68	0.40	4.75	0.31	2.677	0.070	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะ ความเป็นครุมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ท่านประพฤติกและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ครูที่มีตำแหน่ง

แตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's) พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพสูงกว่า ครูผู้ช่วย

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ท่านมีความรู้ ความสามารถ ในรายวิชาที่ ตนเองสอนอย่าง ถูกต้องและ ครอบคลุม	4.46	0.55	4.52	0.54	4.49	0.54	0.123	0.885	-
2. ท่านมีการ พัฒนาเทคนิค วิธีการจัดการ เรียนรู้รูปแบบ ใหม่ๆเพื่อ นำมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้ เช่น BBL, DLTV เป็นต้น	4.13	0.70	4.21	0.63	4.24	0.66	0.459	0.633	-

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
3. ท่านออกแบบ และจัดทำ แผนการจัดการ เรียนรู้ด้วย ตนเอง โดยทำ การวิเคราะห์ หลักสูตรสถาน ศึกษาและความ ต้องการของ ผู้เรียน	4.05	0.83	4.08	0.66	4.17	0.64	0.806	0.447	-
4. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจใน การจัด กระบวนการ จัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด การตัดสินใจและ การแก้ปัญหา	4.15	0.67	4.16	0.52	4.34	0.57	3.471*	0.032	3>2
5. ท่านสามารถวัด และประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านทักษะ และการปฏิบัติ (P) และด้านเจต คติ (A)	4.41	0.55	4.23	0.53	4.30	0.60	1.223	0.296	-

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
6. ท่านมีการสร้าง ความร่วมมือกับ ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาการ จัดการเรียนรู้	4.28	0.72	4.34	0.65	4.40	0.61	0.657	0.519	-
7. ท่านมีการ ร่วมมือกับ ผู้บริหารและ เพื่อนครูในกา รนิเทศภายใน สถานศึกษาเพื่อ พัฒนาการ จัดการเรียนรู้	4.44	0.60	4.29	0.64	4.42	0.66	1.034	0.357	-
รวมเฉลี่ย	4.27	0.48	4.26	0.41	4.34	0.43	0.920	0.400	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 10 ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe's) พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพสูงกว่าครู

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูใน
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม
จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ท่านสามารถใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ ศึกษาค้นคว้า หาข้อมูล เพื่อ นำมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้ได้	4.56	0.55	4.44	0.59	4.39	0.63	1.382	0.253	-
2. ท่านสามารถ นำองค์ความรู้ ด้านการวิจัยมา ใช้ในการการ สร้างสื่อ นวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้	4.23	0.67	4.10	0.76	4.05	0.69	1.066	0.346	-
3. ท่านมี การศึกษา ค้นคว้า พัฒนา สื่อและ นวัตกรรม ใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดการ เรียนรู้	4.41	0.59	4.24	0.59	4.17	0.73	2.006	0.136	-

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
4. ทำนวางแผน การจัดการ เรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสมโดย ใช้สื่อและ เทคโนโลยี สารสนเทศ	4.36	0.58	4.26	0.60	4.19	0.66	1.306	0.272	-
รวมเฉลี่ย	4.39	0.47	4.26	0.48	4.20	0.56	2.162	0.117	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ท่านมีการ แสวงหาความรู้ ใหม่ ๆ และ พัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	4.44	0.50	4.48	0.57	4.44	0.63	0.129	0.879	-
2. ท่านมีการ แลกเปลี่ยนองค์ ความรู้กับผู้ร่วม ประกอบ วิชาชีพอยู่เสมอ	4.23	0.58	4.23	0.64	4.25	0.63	0.045	0.956	-
3. ท่านมีส่วนร่วม ในการพัฒนา วิชาชีพของ ตนเองให้ ก้าวหน้าอยู่ เสมอ เช่น การ นำเสนอหรือ เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ	4.03	0.74	3.92	0.87	4.15	0.81	2.036	0.132	-

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
4. ท่านจัดการ เรียนรู้โดยน้อม นำหลักปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียงมาเป็น แนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม	4.23	0.58	4.24	0.64	4.36	0.63	1.227	0.280	-
5. ท่านปฏิบัติตาม หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอ เพียง ด้าน ความพอ ประมาณ ด้าน มีเหตุผล เพื่อ เป็นภูมิคุ้มกันที่ ดีในการดำเนิน ชีวิต	4.33	0.58	4.39	0.66	4.43	0.59	0.461	0.631	-
6. ท่านอาศัย ความรู้และ คุณธรรม พื้นฐานมาใช้ใน การตัดสินใจใน การดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ	4.51	0.56	4.39	0.52	4.51	0.57	1.281	0.279	-
รวมเฉลี่ย	4.29	0.39	4.27	0.47	4.36	0.49	0.874	0.418	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะ ความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ครูผู้ช่วย (1) (n = 39)		ครู (2) (n = 62)		ครูมี วิทยฐานะ (3) (n = 224)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	1. ท่านมีทัศนคติที่ ดีต่อการใช้ ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	4.03	0.71	4.11	0.68	4.19			
2. ท่านมีความรู้ ภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยคง่าย ๆ ที่ ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.97	0.74	3.79	0.70	3.92	0.79	0.915	0.402	-
3. ท่านสามารถ แลกเปลี่ยน ความรู้และ ติดต่อ ปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของ เจ้าของภาษาได้	3.79	0.95	3.45	0.86	3.54	0.99	1.600	0.203	-

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	ครูผู้ช่วย (1)		ครู (2)		ครูมี วิทยฐานะ (3)		F	Sig.	การ เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 39)		(n = 62)		(n = 224)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
4. ท่านสามารถ แสวงหาความรู้ เพิ่มเติมโดยใช้ ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อได้	3.90	0.82	3.65	0.73	3.72	0.83	1.181	0.308	-
5. ท่านมีการ พัฒนาทักษะใน การสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษ	3.95	0.94	3.63	0.75	3.68	0.88	1.887	0.153	-
รวมเฉลี่ย	3.93	0.73	3.73	0.65	3.81	0.73	0.965	0.382	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง
ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน
มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 1,733 คน กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (สุทนต์ ศรีไสย์, 2551) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน ได้จำนวนทั้งสิ้น 325 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) และ ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้นำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าเท่ากับ 0.90

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ปรากฏผลเรียงตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีความรัก และความศรัทธา ในวิชาชีพครูของตนเองโดยแสดงออกด้วยการชื่นชมเชื่อมั่นในเกียรติแห่งวิชาชีพ ปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ท่านมีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริม และให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและครอบคลุม อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครู ในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านอาศัยความรู้และคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านมีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลเรียงตามลำดับดังนี้

2.1.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 24 ท่านมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลเรียงตามลำดับดังนี้

2.2.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ท่านประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียน ยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's) พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพสูงกว่า ครูผู้ช่วย

2.2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะ ความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 10 ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การ ตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's) พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพสูงกว่า ครู

2.2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมี คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

2.2.4 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมี คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

2.2.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า คุณลักษณะความเป็นครู มืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยอภิปรายผลตาม จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพไม่ว่าจะเป็น ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ล้วนแล้วแต่เป็นคุณลักษณะ ที่สำคัญของครู เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน อบรม ชัดถেলাและ ให้คำแนะนำ มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เรียน การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครูจึงส่งผล โดยตรงต่อการศึกษาของผู้เรียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 7) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของครูอันเป็นที่ต้องการของสังคม ต้องมีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ เสียสละ หมั่นเพียร ศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่อศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์ เพื่อให้เป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ใช้วิธีการสอน ที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็ก แต่ละคน มีอุดมการณ์ยึดมั่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชลิต ภูสีมา (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นครู มืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นครูมืออาชีพของครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อีกทั้งรายงานการศึกษาของ กฤษฎาพร อาษาราช (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครุมืออาชีพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครุมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 บางส่วนไม่ได้จบในสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง จึงขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษฎาพร อาษาราช (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครุมืออาชีพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครุมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณลักษณะของครุมืออาชีพ ด้านการมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพการพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสื่อ ICT และการมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครุมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ กฤษฎาพร อาษาราช (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครุมืออาชีพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครุมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับผลปรากฏดังนี้

2.1.1 ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครूमืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครूमืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ไม่ว่าจะมีความรู้ทางการศึกษาใด ก็ปฏิบัติหน้าที่ของครูด้วยการมีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดียิ่งเต็มเปี่ยม มุ่งพัฒนาผู้เรียนของตนเองนั้นให้เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมอันดี เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นผลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติ โดยจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ดั้นนั้นสะท้อนผ่านการมีความรักและความศรัทธาในวิชาชีพครูของตนเอง มีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม มีความมุ่งมั่นสร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ มังกร ทองสุชาติ (2539, น. 39) พบว่า ครูดีต้องมีจิตวิญญาณของการเป็นครู 3 ประการดังนี้ ให้ความรัก เอื้ออาทรต่อศิษย์อย่างจริงใจ ให้ความรู้ด้วยความเต็มใจเต็มภูมิ เต็มหลักสูตร และเต็มเวลา พร้อมคอยชี้แนะแนวทาง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่เอาตัวเขาเปรียบผู้อื่นด้วยความอดทนยิ่ง ให้ความเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ศิษย์และสังคมให้ตระหนักว่าสิ่งใดควรหรือมิควรตามกาลเทศะบุคคลและสถานการณ์อันเหมาะสม

2.1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครूमืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครूमืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ล้วนยึดมั่นปฏิบัติตนตาม มาตรา 24 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรมสามัญศึกษา (2542) ว่าด้วยการกำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในสถานศึกษาเป็นอย่างดี อันสะท้อนให้เห็นจากการมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและครอบคลุม มีการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ออกแบบและจัดทำแผนการจัด

การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา สามารถวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ ด้าน ทักษะและการปฏิบัติ และด้านเจตคติ มีการสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ มีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจั ดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 11) ที่กล่าวว่า ครูมืออาชีพมักแสดงพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนดังนี้ ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ศึกษานักเรียนเป็น รายบุคคลเพื่อที่จะเลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องและ สม่่าเสมอ จัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้บทเรียนได้ดียิ่งขึ้นและทำ บทเรียนให้น่าสนใจ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม สร้างบรรยากาศการเรียน การสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข รักอยากเรียนรู้และเห็นคุณค่าของตนเอง วัดประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง เพื่อที่จะให้ได้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน เลือกใช้เทคนิคการวัดผลที่ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถที่ต้องการจะวัด ให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนการสอน นำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียน ของนักเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนของครูเลือกใช้เทคนิคการสอนซ่อมหรือเสริมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม นำเสนอผลการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2.1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิ การศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าได้รับประสบการณ์และผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม มากกว่าผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่า ไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการ การสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ ในการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุขุมาล หวังวณิชพันธุ์ และคณะ (2553, น. 60) พบว่า อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

ของอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่จบปริญญาตรี มีปัญหาการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนเรื่องเจตคติที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนมากกว่าอาจารย์ที่จบปริญญาโท นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุวีธา ฤกษ์เกษม (2551) เรื่องการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู โรงเรียนเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 ด้านการพัฒนาตนเอง ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทุกคนได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองอย่างเสมอ มีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ รวมถึงการจัดการเรียนรู้โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ด้านมีเหตุผล มาปฏิบัติเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ สุปราณี จินดา (2549, น. 122 - 125) พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการปฏิบัติการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู และจากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มครูปฏิบัติการสอน พบว่า มีความคิดเห็นด้านเหตุผล สอดคล้องกัน คือ ต้องการได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ต้องการให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินการสอน และสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพิ่มในการพัฒนาบุคลากร สำหรับด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความต้องการการพัฒนาตนเองไม่ต่างกัน

2.1.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แตกต่างกัน ในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ การพัฒนาทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความสนใจในภาษาอังกฤษที่ต่างกัน การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษมีอย่างน้อยแตกต่างกัน จึงทำให้การมีทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ รวมไปถึงความสนใจในการที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแตกต่างกันไปด้วย แม้ว่าครูส่วนใหญ่จะเคยเข้าสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่อาจจะยังทำให้ประสบการณ์ในการสอนภาษายังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะผู้สอนที่ไม่ได้จบด้านภาษาอังกฤษโดยตรง ในการเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูจะได้เรียนรู้หรือเทคนิคในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แต่อาจจะยังขาดการเรียนรู้ทักษะทางภาษาที่สามารถนำไปสอนได้ ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งการพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพนั้น ครูควรมีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถนำไปถ่ายทอดและพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2541) การกล่าวหาว่าปัญหาใหญ่มาจากครู เนื่องจากครูไม่มี ความรู้ไม่รู้จักสอน ครูส่วนใหญ่สอนแต่การอ่าน การเขียน และการแปล ไม่ได้มีการพูด เพราะตัวครูเองก็พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าวได้ส่งสมมาเป็นเวลานาน และการพัฒนาครูในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการมาตลอดเวลายังไม่สามารถเพิ่มทักษะความรู้ในการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูได้อย่างมีประสิทธิภาพปัญหาที่พบในการพัฒนาครูสรุปได้ คือ 1) การฝึกอบรมไม่ทั่วถึง 2) การฝึกอบรมไม่ตรงตามที่ต้องการ 3) การฝึกอบรมเน้นทฤษฎีมากกว่าการฝึกปฏิบัติ 4) การติดตามและประเมินผลทำได้น้อยมาก ทำให้ไม่เห็นแง่มุมที่ควรจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งการฝึกอบรมจะเป็นไปในลักษณะของการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาใบงาน รายงาน ทำแบบฝึก ฯลฯ การอบรมส่วนใหญ่จะอบรมครั้งเดียว โดยในการอบรมแต่ละครั้งจะบรรจุไปด้วยเนื้อหาต่าง ๆ มากมาย มีการฝึกปฏิบัติจริงน้อย และสอดคล้องกับ สุมิตรรา อังวัฒนกุล (2537, น. 23) พบว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักการและความสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนรู้ความมุ่งหมายของการเรียน ต้องสอนภาษาในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษจะเป็นประโยชน์และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ รัญญรัตน์ พุ่งศิลป์ชัยพร (2548) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานในภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แม้ว่าจะอยู่ในตำแหน่งที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนล้วนมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพทั้ง 5 ด้าน ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ ผู้เรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2554) กล่าวว่า การปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการใช้และการพัฒนาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง ของครูที่ผ่านและไม่ผ่านการเลื่อนวิทยฐานะพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ บุญช่วย ภักดี (2551) พบว่าครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และชำนาญการ จะมีการปฏิบัติและผลการปฏิบัติในด้านความสามารถทางวิชาการด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และด้านบุคลิกภาพก่อนการได้รับการเลื่อนวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อครูได้รับการเลื่อนวิทยฐานะแล้วนั้นจะทำให้ครูมีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะมีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพสูงกว่า ตำแหน่งครูผู้ช่วยและครู ในด้านจิตวิญญาณความเป็นครู ข้อ 3 การประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม และด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อ 10 การมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ทั้งนี้เป็นเพราะตำแหน่งที่แตกต่างกันนั้น ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ต่างมีความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันจึงทำให้มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา มังสุรีย์ (2554) พบว่าบทบาทของครูผู้สอนประถมศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ในเขต อำเภอกระทุ่ม จังหวัดภูเก็ต ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานทุกด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้วิทยฐานะเป็นตัวแปร พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีการพัฒนานุเคราะห์ให้มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรพัฒนาครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ โดยจัดให้ครูเข้าสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการสื่อสาร ครูควรสอนภาษาในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษ จะเป็นประโยชน์และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ และควรให้ครูเข้ารับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ครูเกิดทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

2. ควรพัฒนาครูผู้ช่วยให้มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ โดยจัดให้ครูผู้ช่วยเข้ารับการปฐมนิเทศครูใหม่สู่ครูมืออาชีพ หรือ ปัจฉินิเทศเตรียมความพร้อมก้าวสู่วิชาชีพครู เพื่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำนึก ความรักความผูกพัน ต่อสถานศึกษา ตระหนักต่อบทบาทหน้าที่ มีความรัก ความสามัคคี มีความเอื้ออาทร และเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

3. ควรพัฒนาครูผู้ช่วยให้มีคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ โดยจัดให้ครูที่มีวิทยฐานะเป็นคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม หรือ ครูพี่เลี้ยงให้กับครูผู้ช่วย เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เป็นแบบอย่างในด้านความประพฤติ การปฏิบัติตนเป็นตนที่ดี ทั้งทางกาย วาจา ใจ และเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในด้านการจัดการเรียนรู้ การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์จากหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อตรงตามความต้องการของผู้เรียน และมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และกระบวนการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยจำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ 4). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมวิชาการ. (2541). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กรมสามัญศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กรมสามัญศึกษา. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กฤษฎาพร อาชาราช. (2555). คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ชลิต ภูสีมา. (2551). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.

ชาญวิทย์ แสงสว่าง. (2547). ความต้องการในการพัฒนาสู่การเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

ชูชาติ พวงมาลี. (2550). คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

ธัญญรัตน์ ฟุ้งศิลปะชัยพร. (2548). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

- นิตยา มั่งสุรีย์. (2554). บทบาทของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาต่อการจัดการศึกษาในเขต
อำเภอกระทุ่มจังหวัดภูเก็ต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- บุญช่วย ภักดี. (2551). การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการตามการ
รับรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี จันทร์ราชชัย. (2551). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นครูมืออาชีพใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร,
พิษณุโลก.
- ปองทิพย์ เทพอริย์. (2551). การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน
กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพฯ.
- พระพุทธทาสภิกขุ (เงื่อม อินฺทปญฺโญ). (2529). ธรรมสำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- พรชัย ธนปารมีกุล. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต
เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (สารนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มังกร ทองสุขดี. (2539). การวางแผนการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
บัวหลวงการพิมพ์
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- รังสิมันต์ สายศรีลี. (2555). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียน และครู (กลุ่มบางแสน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต) มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2539). ราชบัณฑิตยสถาน (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2. (2555). แผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา 4 ปี (2555 - 2558). กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดอบรมด้วยตนเองการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *ปฏิรูปครูผู้ฝัน*. กรุงเทพฯ: เสามาธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2546). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ. (2553). *คู่มือเส้นทางครือมืออาชีพสำหรับครูผู้ช่วย*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุขุมล หวังวณิชพันธ์. (2553). *ปัญหาและการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุทธนู ศรีไธย์. (2551). *สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปราณี จินดา. (2549). *ความต้องการการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานความรู้ตาม มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครนายก*.
- สุมิตรา อังวัฒน์กุล. (2537). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2554). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวีธา ฤกษ์เกษม. (2551). *การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2, 107-118.*

- สมสมร ลายพิกุล. (2555). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- อรทัย มูลคำ. (2544). เทคนิคความสำเร็จเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Clark, Chaistopher M. (1995). *Houghtful teaching*. London: Casseft.
- Duke, Daniel Linden. (1990). *Teaching: an introduction*. New York: McGraw-Hill.
- Good, v.c. (1973). *Dicrionaty of education* (3rd ed.). New York: MaGraw-Hill.
- Hoy, Wayne K., & Misket. Cecil G. (1996). *Educational adminiotration: theory research and practice* (5th ed.). New York: MaGraw-Hill.
- Green, Jan. (1998). *Teacher Professionalism, Teacher Development and school Improvement: opening Door From the Inside*. Edited by Halsall, Rod. Buckingham: open University Press.

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศิริ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
3. ดร.สามารถ กมขุนทด ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๙

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๔๗๒๘

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี

ด้วย นายต่อตระกูล ทองมูล รหัสประจำตัว ๕๓๐๗๐๘๔๖ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะ
ความเป็นครูมืออาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต โดยมี ดร.พงษ์เอก สุขใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๙

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๔๗๒๘

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย

ด้วย นายต่อตระกูล ทองมูล รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๐๘๔๖ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร.พงษ์เอก สุขใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๔๗๒๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

- ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน ดร.สามารถ กมขุนทด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๓ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นายต่อตระกูล ทองมูล รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๐๘๔๖ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การศึกษาคุณลักษณะ
ความเป็นครูมืออาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
โดยมี ดร.พงษ์เอก สุขใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื่อมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๓๑
โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖
๒. นายต่อตระกูล ทองมูล
โทร ๐๘-๘๒๘๒-๖๕๐๙

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๗๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นายต่อตระกูล ทองมูล รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๐๘๔๖ บัณฑิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร.พงษ์เอก สุขใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้บัณฑิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑.งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๓

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒.นายต่อตระกูล ทองมูล

โทร ๐๘-๘๒๘๒-๖๕๐๙

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของ
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม 4) ด้านการพัฒนาตนเอง 5) ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. คำตอบตามความคิดเห็นที่เป็นข้อเท็จจริงจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะสรุปผลในลักษณะภาพรวม นำผลไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นคำตอบของท่านจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด
5. กรุณาตรวจสอบอีกครั้งว่าท่านตอบครบถ้วนหรือไม่ เพราะแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์จะไม่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ได้

นายต่อตระกูล ทองมูล
นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความของแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตำแหน่ง

ครูผู้ช่วย ครู ครูมีวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง: โปรดพิจารณารายการในแต่ละข้อต่อไปนี้ และตอบว่าท่านเห็นด้วยหรือว่ารายการนั้นเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ในการปฏิบัติ หรือ แสดงพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพของข้าราชการครู โดยมี เกณฑ์ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง คุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

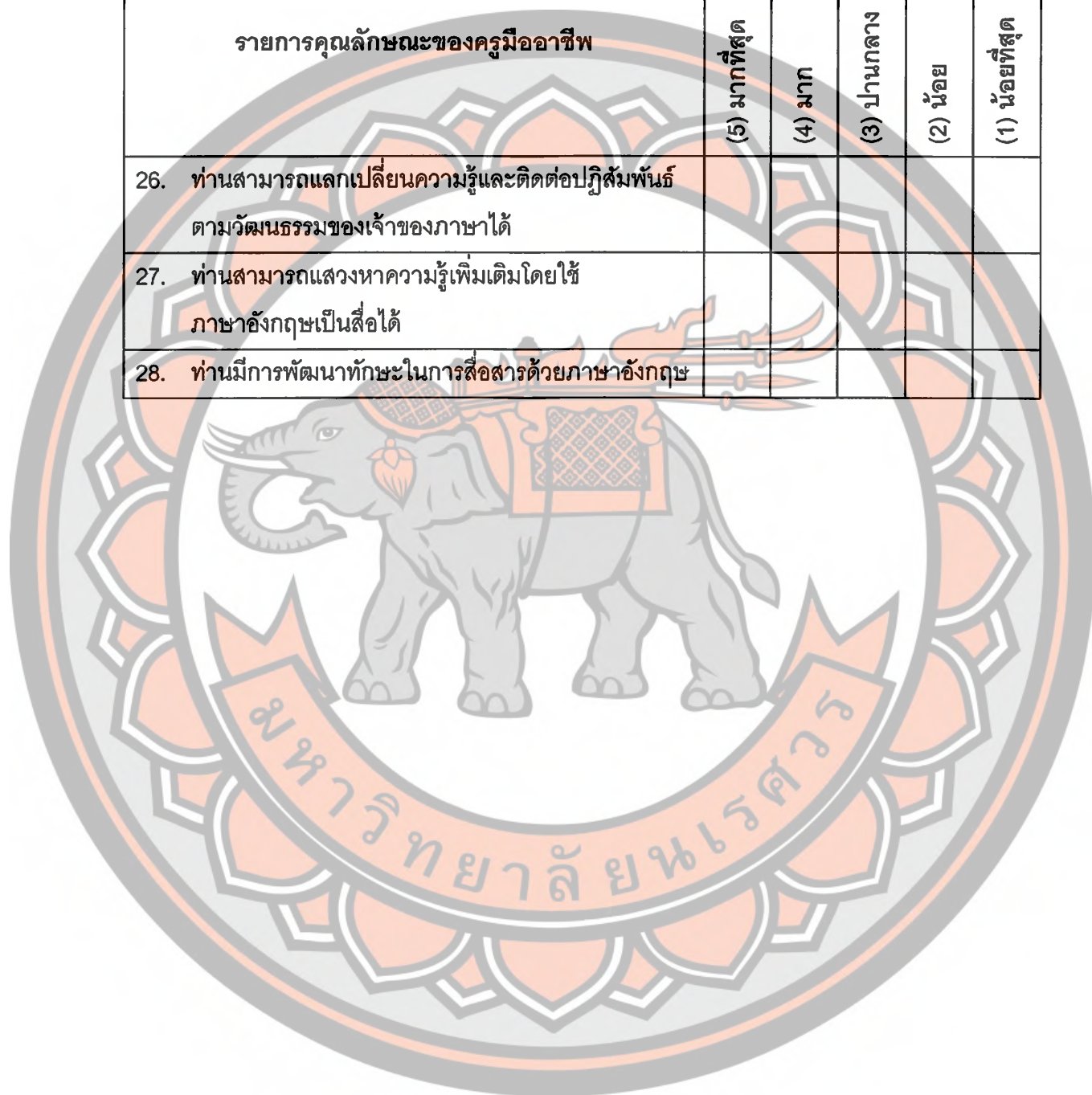
ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน		✓			

รายการคุณลักษณะของครูมืออาชีพ	ระดับการปฏิบัติ				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู					
1. ท่านมีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพครูของตนเองโดยแสดงออกด้วยการชื่นชมเชื่อมั่นในเกียรติแห่งวิชาชีพ ปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู					
2. ท่านมีความเมตตากรุณา มีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกัน					
3. ท่านประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม					
4. ท่านมีความมุ่งมั่นสร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
5. ท่านได้นำหลักจิตวิทยามาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน และนำมาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม					
6. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถของท่าน					

รายการคุณลักษณะของครุมีอาชีพ	ระดับการปฏิบัติ				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้					
7. ท่านมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนเองสอนอย่างถูกต้องและครอบคลุม					
8. ท่านมีการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น BBL, DLTV เป็นต้น					
9. ท่านออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน					
10. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา					
11. ท่านสามารถวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (P) และด้านเจตคติ (A)					
12. ท่านมีการสร้างความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
13. ท่านมีการร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม					
14. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้					
15. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยมาใช้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้					

รายการคุณลักษณะของครูมืออาชีพ	ระดับการปฏิบัติ				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
16. ท่านมีการศึกษาค้นคว้า พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้					
17. ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ					
ด้านการพัฒนาตนเอง					
18. ท่านมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
19. ท่านมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอยู่เสมอ					
20. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ					
21. ท่านจัดการเรียนรู้โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม					
22. ท่านปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ด้านมีเหตุผล เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิต					
23. ท่านอาศัยความรู้และคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ					
ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
24. ท่านมีทัศนคติ ที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
25. ท่านมีความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน					

รายการคุณลักษณะของครูมืออาชีพ	ระดับการปฏิบัติ				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
26. ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้					
27. ท่านสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้					
28. ท่านมีการพัฒนาทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ					

ภาคผนวก ง ผลการคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับ

RELIABILITY ANALYSIS –SCALE (ALPHA)

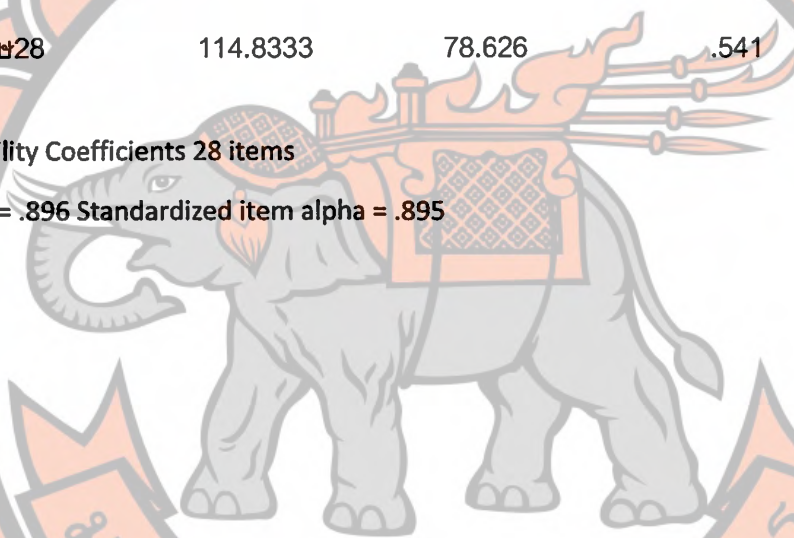
Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
จิตวิญญาณ1	113.3000	86.217	.291	.895
จิตวิญญาณ2	113.4333	85.426	.295	.895
จิตวิญญาณ3	113.5000	84.534	.374	.894
จิตวิญญาณ4	113.5000	85.638	.244	.896
จิตวิญญาณ5	113.6333	82.585	.438	.893
จิตวิญญาณ6	113.4667	83.568	.509	.892
การเรียนรู้7	113.6000	83.490	.464	.892
การเรียนรู้8	114.0000	80.138	.572	.890
การเรียนรู้9	114.1000	82.645	.405	.893
การเรียนรู้10	113.9667	83.344	.474	.892
การเรียนรู้11	113.8333	87.040	.059	.899
การเรียนรู้12	114.0667	85.720	.126	.900
การเรียนรู้13	113.8333	85.385	.220	.896
เทคโนโลยี14	113.7667	80.185	.601	.889
เทคโนโลยี15	114.2333	80.875	.606	.889
เทคโนโลยี16	114.1000	79.955	.639	.888
เทคโนโลยี17	113.9667	80.930	.589	.890
พัฒนา18	113.7000	83.941	.314	.895
พัฒนา19	114.1667	81.592	.539	.891
พัฒนา20	114.3333	82.023	.379	.894
พัฒนา21	113.9667	79.344	.623	.888
พัฒนา22	113.8333	78.282	.721	.886

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
พัฒนา23	113.7333	81.582	.527	.891
อังกฤษ24	114.2667	78.409	.605	.889
อังกฤษ25	114.4667	77.706	.656	.887
อังกฤษ26	115.0333	79.482	.495	.892
อังกฤษ27	114.7667	80.254	.481	.892
อังกฤษ28	114.8333	78.626	.541	.891

Reliability Coefficients 28 items

Alpha = .896 Standardized item alpha = .895

มหาวิทยาลัยพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ - ชื่อสกุล	ต่อตระกูล ทองมูล
วัน เดือน ปี เกิด	7 กุมภาพันธ์ 2530
ที่อยู่ปัจจุบัน	36 หมู่ 1 ตำบลทุ่งทราย อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร 62190
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านถนนน้อย อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2556	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
พ.ศ. 2553	วท.บ. (วิทยาศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

